

Náš tednik Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI. / ŠTEVILKA 7

CELOVEC, DNE 17. FEBRUARJA 1966

CENA 2.— ŠILINGA

Boj se notranjosti Azije!

Kitajski komunisti so doživeli letos par velikih razočaranj. Najprej jih je hudo zadela ponosrečena indonezijska revolucija. Indonezijska vlada trdi, da ima sedaj v rokah dokaze, da so revolucijo pripravljali kitajski komunisti in tudi do podrobnosti pripravili načrt. Da bi jim utegnil načrt spodleteti, na to niso bili pripravljeni. Glavnega razloga za spodleteli načrt niso takoj opazili. Ako ne bi indonezijski generali vedeli, da se v Vietnamu vojskujejo Amerikanci, morda ne bi tako odločno nastopili proti rdeči zaroti. Tako so se pa zavedali, da leži med njimi in Kitajsko Vietnam, ki ni v kitajskih rokah. To jim je dalo pogum za brezobzirno preganjanje komunizma. Drugi hud udarec za kitajske komuniste je bila zadnja izjava, da se Amerika pripravlja še na dolgo in hušno vojno.

To je spravilo kitajsko komunistično propagando v zadrego. Prva zmedenost jih je zapeljala, da so začeli govoriti o vojni nevarnosti med Kitajsko in Ameriko. To nevarnost so imeli že od nekdaj „na zalogi“, toda tako trdovratno je še niso nikoli rabili. Pri tem so vsak svoj korak skušali razlagati v luči priprav na boj z ameriškim imperializmom. Ko so svoje dolarje in funte začeli spreminjati v zlato, naj bi to pomenilo, da ne zaupajo anglosaksonskim valutam, ker jih bo uničila prihodnja svetovna vojna. Kako malo je vredna taka razlaga, se vidi po tem, da so na drugi strani predložili Rusom račune za prevoze vojnega materiala v Vietnam v — dolarjih!

V nekaterih kitajskih mestih so začeli pripravljati civilno obrambo. Z veliko propagando so začeli postavljati zaklonišča. Objavili so velike načrte, kako bodo velik del civilnega prebivalstva preselili v notranjost dežele. Začeli so na veliko popravljati svoje ceste in železnice. Niso nič skrivali, da doma pospešujejo proizvodnjo vojnega materiala in da ga tudi kupujejo po svetu v vedno večjih količinah. Še celo na izredne zaloge hrane za vojne potrebe niso pozabili, vsaj na papirju ne. Reorganizirali so predvojaško vzgojo mladine. Vsem tem pripravam so pa dali značaj priprav na spopad z Ameriko.

Slično podobo so skušali dati tudi svoji zunanji politiki. Namigovali so in še namigujejo na obnovo državljanske vojne v Laosu, na nekaterih krajih so jo tudi v malem že obnovili. Grozijo z državljansko vojno Tajski, ne skrivajo zbiranja čet ob indijski meji. Poosttrili so straže ob rusko-kitajski meji.

Svetu in svojim sopotnikom hočejo prikazati vse te politične korake kot obrambo in strašilo ameriškemu kapitalizmu. Isto igro igrajo tudi s svojim sodelovanjem v vietnamski vojni. Akoravno se skrbno izogibljejo vsakim vojaškim posegom vanjo, izjavljajo, da bodo vietnamski komunistom pomagali z vsem, kar premore sedemstomilijonski kitajski narod. V ta namen ne pošiljajo samo svoje delavce na obnovitvena dela vietnamskih cest in železnic, pošiljajo tudi orožje in municijo, industrijske surovine in zdravila. Da so pa njihove dobave zelo skromne v primeri z njihovimi besedami, o tem ne zinejo niti besede. Zato pa nič ne skrivajo, da popravljajo svoja vojaška letališča na južnem Kitajskem, da selijo vojno industrijo na severozahod, da čistijo reke in kanale, ki so na Kitajskem še zmeraj važno prometno sredstvo.

Če zberemo vso to propagando pred svojimi očmi, če jo moramo poslušati tedne in mesece, potem se res moramo vprašati, ali kitajski komunisti verjamejo temu, kar govorijo. Zanikati tega žal ne moremo. Ostanec v tem slučaju samo še tolažba v dejstvu, da je za vsako vojskovanje treba dveh. V tem slučaju ne samo Kitajske, ampak tudi Amerike!

Nekaj Amerikancev ima res odkritosrčen strah pred novo svetovno vojno s Kitajsko. Vedo, kako se je Amerika kar pri stranskih vratih zapletla v prvo in drugo svetovno vojno, zakaj se ne bi še v tretjo? Vedo tudi ali vsaj še niso pozabili, kako so kar mimogrede zagazili v korejsko vojno. Pod Eisenhowerjem ni nihče mislil na kaj takega; boj se notranjosti Azije, to je bilo takrat geslo, ki je imelo splošno veljavo. Pa vendar je že Eisenhowerjev režim lezel v vietnamske homatije, Kennedyjev se vmešavanju ni mogel ustaviti, sedaj pa Johnson nadaljuje, kar je podedoval od svojih prednikov.

Sovjetska zveza svari Kitajce pred atomsko vojno

Letos brez proslave ob obletnici sovjetsko-kitajskega sporazuma o prijateljstvu

Strahote atomske vojne je v vsej odkritosti, kakor se je doslej redko zgodilo, orisal maršal Vasilij Žukov sovjetskemu ljudstvu. Intervju Žukova, ki je izšel v časopisu »Sovjetska Rusija«, naj bi bil nov doprinos k sporu s Pekingom. Maršal Žukov je hotel s tem člankom poudariti pravilnost sovjetske teze o mirni koeksistenci (sožitju).

Intervju je izšel ob priliki 16. obletnice sovjetsko-kitajskega sporazuma o prijateljstvu, ki so jo v Moskvi kot v Pekingu obhajali precej hladno. Prvič se je zgodilo, da v Moskvi niso proslavili te obletnice z manifestacijami, priložnostnimi članki ali izmenjavo pozdravnih brzojavk, kakor je bilo to prejšnja leta v navadi. Namesto tega je objavila Pravda skoraj celo stran raznih informacij o sodelovanju in enotnosti med socialističnimi deželami in komunističnimi partijami.

Maršal Žukov je izjavil v svojem intervjuju, da bi bilo v slučaju atomske vojne prizadeto vse sovjetsko ljudstvo. Sovražnik ne bi z jedrskim orožjem napadel samo raketna oporišča in druge vojaške cilje, ampak tudi večja mesta, železnice, pristanišča, civilna letališča in celo posamezne industrijske objekte. Pri tem ne smemo pozabiti, da bi povzročile atomske eksplozije žrtve tudi še izven napadalnega območja.

Še pred enim desetletjem so Sovjeti naglaševali, da bi pomenila atomska vojna uničenje kapitalizma. Od te teze je v Žukovem članku ostal le stavek, da bi bil kapitalizem uničen, če bi vročerkvneži imperialističnega tabora raznetili atomsko vojno. Toda v Žukovem intervjuju so zdaleč bolj v ospredju strahote take vojne. Razen tega piše maršal Žukov, da je v

sedanjih okoliščinah treba predvsem misliti na civilno obrambo. V Sovjetski zvezi namreč tuji opazovalci niso mogli doslej videti nobenih ukrepov v prid civilnega prebivalstva proti atomski vojni.

Žukov se v tem članku imenuje kot voditelj civilne obrambe. Bil je heroj v bitki za Stalingrad in imenovan leta 1960 za namestnika obrambnega ministrstva in glavnim poveljnik kopenskih vojaških sil.

Moskovskim opazovalcem ni ušlo, da je včerajšnja informacija agencije Tass o članku v glasilu komunistične partije Vzhodne Nemčije »Neues Deutschland«, ki obravnava problem enotnosti, izšla v Pravdi, toda tu so izpustili, vsa tista mesta, kjer neposredno omenja komunistično partijo Kitajske in obsojajo njene napade na komunistično partijo Sovjetske zveze.

V rdeči Kitajski so se ob 16. letnici sovjetsko-kitajskega sporazuma o prijateljstvu sešli le zastopniki obeh dežel, toda brez najvišjih voditeljev.

Le v sovjetskem partijskem organu »Pravdi« in vladnem časopisu »Izvestija« so izšli članki o zvezi. »Pravda« je pozvala Peking, naj zopet najde pot prijateljstva. »Izvestija« pa pišejo: »Sovjetsko ljudstvo je prepričano, da bodo med obema deželama premostili težave«. Oba časopisa tudi naglašata, da je Sovjetska zveza izpolnila vse pogodbene dolžnosti in ni kriva nastalih težav.

Prve strani kitajskih časopisov niso nič pisale o sovjetsko-kitajskem sporazumu, temveč so na veliko prinesli obisk nekega japonskega komunističnega zastopstva. Poleg Albancev so japonski komunisti edini, ki se strinjajo s Pekingom.

Belgija brez vlade

Dve državi Evropske gospodarske skupnosti brez kabineta

Belgijski kralj Baudouin je prejšnji petek sprejel ostavko vlade ministrskega predsednika Pierra Harmela. Ta je namreč nekaj minut po povratku iz Danske predložil kralju odstop svoje vlade. Kralj Baudouin je tokrat sprejel odstop vlade premiera Harmela. Pred štirinajstimi dnevi pa je kralj zavrnil odstop. Celoten postopek je opravil precej hitro, saj se ni niti posvetoval s predstavniki parlamenta.

Belgijska vlada je odstopila zaradi nasprotnih stališč dveh koalicijskih strank o zdravstvenem zavarovanju. Konservativni krščanski socialci so hoteli ozdravljenje bolniškega zavarovanja, medtem ko so zdravniki zapretili s štrajkom. Socialisti pa

Kdo nam more torej jamčiti, da se bo vietnamska vojna končala tako kot korejska: na pol poti? Ali ni mogoče, da zapelje svet v pravo tretjo svetovno vojno?

Ne vidimo zaenkrat te nevarnosti v kljub temu, da jo kitajska komunistična propaganda slika vsak dan na steno. Za vsako vojno je treba dveh. Ali se bo Amerika res spustila vanjo? Ali je usoda že kar tako odločena? Take nevarnosti danes še ni videti. V vietnamsko past je Amerika zašla, ker so si Amerikanci samo domišljevali, da vedo, kaj je vietnamski narod, ker niso poznali razporeženja vseh vietnamcev, ampak le tistih, ki so se borili proti komunizmu. V past so padli, ker niso pomislili, da se v taki azijski notranjosti, kot je Vietnam, sploh še ne znajo vojskovati. Kako najti izhod iz te zagate, je za Ameriko in ves svet trenutno največje vprašanje.

hočejo ohraniti sistem zdravstvenega zavarovanja.

Politični opazovalci ugotavljajo, da bo vladna kriza težavna, in omenjajo štiri teoretične možnosti za rešitev: 1. obnovev prejšnje vlade, oziroma sodelovanje med socialisti, krščanskimi socialisti in liberalci, 3. tritankarska tehnična vlada, v kateri bi sodelovale vse tri stranke, 4. nove volitve. Zadnjo možnost zavračajo vse stranke, največ možnosti pa ima prva.

Z odstopom belgijske vlade je to sedaj že druga država od šestih dežel Evropske gospodarske skupnosti brez kabineta. Tako belgijski ministrski predsednik Pierre Harmel kakor tudi italijanski premier Aldo Moro vodita le tekoče posle prehodne vlade.

Iz poučenih krogov pa v Bruslju izjavljajo, da za 28. februar in 1. marec predvidena konferenca ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti ni v nevarnosti. Na to konferenco v Bruslju bodo prišli zunanji — gospodarski — in poljedelski ministri vseh šestih dežel gospodarske skupnosti (EWG = EGS). Poleg tega se bodo še ponovno sestali ministri za poljedelstvo 7. in 8. marca.

Achille van Acker sestavlja novo vlado

Belgijski kralj Baudouin je v torek zaprosil vodečega socialista Achilla van Ackerja naj bi prevzel vlogo posredovalca. Ta je sporočil kralju, da sprejme ponudbo in da bo takoj začel posvetovanja z vodilnimi osebnostmi treh glavnih strank: kr-

Našim naročnikom!

Uprava lista »Náš tednik - Kronika« se zahvaljuje vsem naročnikom in prijateljem lista za zvestobo v minulem letu. Prosimo vas, da ostanete zvesti tudi v tekočem letu.

Tej številki prilagamo za tuzemstvo položnice. Kdor ne more plačati naročnine za celo leto, naj jo poravnava vsaj za pol ali četrt leta naprej.

Naročnina v letu 1966 je za Avstrijo: za celo leto 80.—, za pol leta 40.— in za četrt leta 20.— šil. Posamezna številka 2.— šilinga.

Kdor se nas bo spomnil s kakim darom za tiskovni sklad, bo to objavljeno v listu in se mu še posebej zahvalujemo.

Uprava

Srečanje Erhard — de Gaulle v Parizu

V Parizu so se v torek, 8. februarja, končali dvodnevni razgovori med zahodno-nemškim kanclerjem profesorjem Erhardom in francoskim predsednikom de Gaulleom, ter zunanjskima, obrambnima in gospodarskima ministroma Francije in Zahodne Nemčije. Sicer sta se oba državnika razšla v prijateljskem ozračju, vendar se zdi, da niso dosegli nič otipljivega. Obe strani sta si bili pač edini o nujnosti gospodarske in politične združitve Evrope, vendar razumeta Erhard in de Gaulle to vsak po svoje.

Zahodna Nemčija bi želela nadaljevanje razvoja Skupnega evropskega trga in gospodarske integracije (povezovanje) pod vodstvom nadnarodnega urada v Bruslju. V nasprotju pa Francija zagovarja zgolj gospodarsko povezovanje pri popolni ohranitvi neodvisnosti vsake vlade. V Bruslju naj bi bilo zgolj tajništvo za vskladitev dejavnosti Evropske gospodarske skupnosti.

Erhard in de Gaulle sta na koncu pogovorov naznanila po svojih tiskovnih zastopnikih, da se Francozi in Nemci strinjajo v mnenju, da se mora evropsko politično sodelovanje v okviru šestih držav Evropske gospodarske skupnosti poživiti. Tudi politično sodelovanje si obe strani po svoje razlagata. Kakšnih dokončnih sklepov niso dosegli.

Poziv OZN: Pomagajte Indiji!

Lakota ogroža 100 milijonov ljudi

Širokogrudno podporo Indiji v boju zoper strašno lakoto sta zahtevala pretekli petek v Organizaciji združenih narodov v nekem skupnem pozivu glavni tajnik Organizacije združenih narodov U Thant in glavni direktor OZN organizacije za prehrano in poljedelstvo (FAO) Indijec Binay Ranjan Sen. Že pred devetimi dnevi je papež Pavel VI. prav tako pozval svetovno javnost, naj pomaga lačnim Indijcem.

V pozivu Organizacije združenih narodov so ugotovili, da preti lakota, ki se bo verjetno v sledečih mesecih še poostрила, okoli 100 milijonom ljudi, od tega 15 do 20 milijonom otrok, ki so še posebej v težkem položaju. Trenutno bi v deželi Indiji rabili najmanj 1 milijonov ton žita in 130 tisoč ton mlečnega prahu.

Ameriški predsednik Johnson je tudi pozval kongres, naj poskrbi, da bi Združene države Amerike povečale žetev riža. Tako hočejo v Združenih državah Amerike povečati obdelovalne površine za riž zaradi potreb Indije in drugih azijskih držav za deset odstotkov.

ščanskimi socialisti, socialisti in liberalci. Kakor hitro se mu bo posrečilo zvedeti njih mnenja, bo poročal kralju, ta pa naj bi potem na podlagi tega poročila poveril sestavo nove vlade najbolj sposobnemu politiku.

Politični teden

Po svetu ...

SOVJETSKA ZVEZA PRIPRAVLJA PRELOM S KITAJSKO

Sovjetska komunistična partija je podvzela v vsej deželi obširno propagandno gonjo proti rdeči Kitajski. Ta naj bi očitno pripravila sovjetsko javnost na še ostrejšo razhajanje s Pekingom. Zdi se, da hoče ta propaganda pripraviti sovjetsko ljudstvo na izključitev Kitajske iz komunističnega tabora.

Na vseh partijskih zborovanjih so v preteklih dveh tednih prebrali neko pismo, ki ni nič drugega kot obtožba Pekinga. V tem pismu se sovjetski voditelji podrobno bavijo s kitajsko politiko in njih napakami.

Sovjetska propagandna gonja proti rdeči Kitajski in razširitev tega dokumenta med dvanajst milijonov članov komunistične partije jasno priča, da je prišlo sovjetsko vodstvo do zaključka, da je vsaka sprava s Kitajsko brezuspešna. Takoj po padcu Hruščova so novi sovjetski voditelji upali spor poravnati. Toda že po kratkem času so spoznali, da vztraja Peking samo na kapitulaciji Moskve in da ni pripravljen na nobeno popuščanje.

Hkrati s sovjetsko gonjo pa poostruje Peking napade proti Sovjetski zvezi. Tako je pisal pekinški »Ljudski časopis«, da sta se zvezali Združene države Amerike in Sovjetska zveza proti rdeči Kitajski, da bi jo potem vojaško napadli. Sovjetski voditelji so vsega zmožni, samo da bi skupno z Združenimi državami Amerike prišli do nadvlade v svetu.

Kot primer takega sodelovanja je označil zgoraj imenovani pekinški časopis Vietnam, sklicanje indijsko-pakistanske mirovne konference v Taškentu in Sovjetski zvezi in sovjetsko-japonske pogovore v Moskvi. Dokaz za sovjetski načrt vojaške obkrožitve Kitajske je omenil ljubeznivo skrb Sovjetske zveze za indijske reakcionarje.

BONNSKA POMOČ JUŽNEMU VIETNAMU

Razen Združenih držav Amerike je dala doslej Zahodna Nemčija največjo pomoč Saigonu. Zahodni Nemci proučujejo možnosti, da bi prispevali h graditvi cest, mostov in drugih prometnih žil v Južnem Vietnamu, ki jih potrebujejo Amerikanci tam.

Zdi se pa, da s to pomočjo Združene države Amerike še niso zadovoljne. Zato je važno, pravijo v Washingtonu, da bi zavezniški Organizacije severnoatlantskega pakta pokazali več dejanja pri pomoči Saigonu. V Zahodni Nemčiji so prepričani, da mislijo Združene države Amerike predvsem Zahodno Nemčijo. Vsi drugi zavezniški Washingtona, menijo v Bonnu, laže zavrnejo ameriške zahteve kot pa Zahodna Nemčija. Dve dejstvi govorita za to:

1. Bonn se smatra za najboljšega ameriškega zaveznika v Evropi in brez pridržkov podpira ameriško politiko v Vietnamu.

2. Če bi Zahodna Nemčija ne ustregla Združenim ameriškim državam po povečanju njih pomoči Saigonu, bi lahko nekega dne Amerikanci umaknili svoje čete iz Zahodne Nemčije z izgovorom, da jih potrebujejo v Južnem Vietnamu.

Pa tudi v Zahodni Nemčiji sami so glede tega različnega mnenja. Tako je zunanji minister Schröder za neposredno sodelovanje Zahodne Nemčije v Južnem Vietnamu, medtem ko socialni demokrati, ki sicer podpirajo ameriško politiko v Južnem Vietnamu, pravijo, da morajo Amerikanci tudi razumeti položaj Zapadne Nemčije.

ZAKLJUČEK KONFERENCE V HONOLULU

Minuli teden so se končali razgovori med ameriški in južnovietnamski voditelji. Naš časopis je že poročal, da so se na Havajih sešli v ponedeljek, 7. februarja, ameriški predsednik Johnson s svojim številnim spremljevalcem in južnovietnamski predsednik Nguyen Van Thieu ter premier Cao Ky prav tako s svojimi zastopniki. Ob zaključku konference so izdali skupno poročilo, v katerem je rečeno, da sta ZDA in Južni Vietnam sporazumna o ukrepih, ki so nujno potrebni za boj proti komunistični nevarnosti in prodiranju v Južni Vietnam, ter o politiki za povečanje vojaške pomoči Saigonu. Ob tej priložnosti sta ameri-

ški predsednik Johnson in južnovietnamski voditelj Nguyen Van Thieu obsodila pomanjkanje vsakega zanimanja Severnega Vietnama za mir.

Združene države Amerike in Južni Vietnam sta pregledala, kakšen je trenutni položaj glede vietnamskega problema in Organizaciji združenih narodov, kakor tudi diplomatske dogodke v prid miru. Sporočilo javlja na koncu, da bodo imele Združene države Amerike in Južni Vietnam po potrebi nove stankanje za izvajanje sklepov.

V izjavi, ki so jo objavili ločeno od skupnega poročila, izjavljata ameriška in saigonska vlada, da sta odločeni boriti se proti napadu in posvetiti se iskanju pravičnega in stalnega miru. Združene države Amerike se v celoti strinjajo z načelom svobodnih volitev v Južnem Vietnamu in splošno amnestijo. Dalje se ameriška vlada tudi strinja s saigonsko vlado, da se ne sme opustiti nobena pot, ki lahko pripelje do miru pri skupnem iskanju mirne rešitve v vseh mednarodnih pristojnih mestih. Obe državi se skupno obvezujeta, da bosta delovali za socialno revolucijo, zato da bo Južni Vietnam dobil sredstva, s katerimi se bo lahko vladal, se boril proti gladi, nevednosti in boleznim in iskal mir brez prestanka.

... in pri nas v Avstriji

KAKO BO Z NOVIMI VOLIVCI?

Kdor stoji sredi političnega življenja — in to je v večini vsak državljani —, ga kot ob vsakih volitvah tudi tokrat še posebno zanima to, koliko bo novih volivcev. Tembolj pa seveda to zanima poklicne politike, saj se zavedajo, da bodo ti glasovi lahko tu in tam odločali o izidu prihodnjih državnozborskih volitev.

Oglejmo si nekoliko te številke! V vsej Avstriji je 79.092 volilnih upravičencev več kot pri zadnjih parlamentarnih volitvah leta 1962. Na ta način je tokrat skupno število volivcev 4.884.443 (2.160.809 moških in 2.723.994 žensk — torej nad pol milijona več kot moških). Zanimivo je, da je večji ali manjši prirastek novih volilnih upravičencev po vseh vzhodnih deželah (na Koroškem jih je 10.091 več), le na Gradiščanskem jih je 686 manj!

Iz vodstev obeh vladnih strank prihajajo vedno pogostejše opozorila glede važnosti vsakega posameznega glasu pri marčnih volitvah. Posebno Ljudska stranka opozarja svoje somišljenike na to dejstvo, to pa zlasti zaradi sklepa KPOe, da naj njeni pristaji v vseh volilnih okrožjih — razen v četrtim — glasujejo za Socialistično stranko, s čimer se je razmerje političnih sil v primeri z zadnjimi podobnimi volitvami v l. 1962 bistveno izpremenilo. Na ta način namreč imata SPOe + KPOe na podlagi zadnjih državnozborskih volitev približno 50.000 glasov prednosti. Če bi tokrat le en odstotek volilnih upravičencev ne volil, bi se ta prednost »Ljudske fronte« povečala na približno 100.000 glasov.

SEDEM VOLILNIH KANDIDATNIH LIST

Preteklo nedelje je potekel zakomiti rok za vlaganje kandidatnih list, ki hočejo nastopiti pri volitvah 6. marca t. l. Sedem strank bo nastopilo pri teh volitvah. Po vsej Avstriji se potegujejo za volilne glasove štiri stranke: OeVP, SPOe, FPOe in DFP (Olahova stranka); te bodo torej postavile svoje kandidate v vsakem volilnem okrožju. KPOe kandidira samostojno le v IV. volilnem okrožju (na Dunaju), za ostale pa je, kot znano, priporočila svojim pristajšem, naj volijo SPOe. V sosednem (V.) dunajskem volilnem okrožju pa so postavili samostojno listo »kitajsko« usmerjeni avstrijski komunisti pod imenom »Delavska lista avstrijskih marksistov-leninistov«. (Da nimajo nikakega izgleda na kakršenkoli uspeh, je splošno mnenje političnih opazovalcev.)

Končno je tokrat stopila bolj v javnost še ena nova politična skupina in sicer »Avstrijska liberalna stranka«, katere se je »porodila« ob zadnjih deželnozborskih volitvah na Štajerskem in katere ustanovitelj je graški trgovec Kober. Pri volitvah 6. marca bo kandidirala v 16 volilnih okrožjih.

NEGOGLASJA V VODSTVU STRANK

Že pri sestavi kandidatnih list kot tudi v naslednjih tednih so se med volilnimi mož-

PAPEŽ ZA SKLICANJE VRHA NEVTRALNIH DRŽAV

Ker je mirovna ofenziva, ki so jo začele Združene države Amerike, zašla v slepo ulico, je prevzel pobudo za rešitev vietnamskega problema sam sv. oče Pavel VI. To so sporočili prejšnji teden iz vatikanskih poučenih krogov. Papež se je obrnil glede tega na nevtralne države, med njimi tudi Avstrijo, te naj bi sklicale vrhunsko konferenco v Ženevi. Avstrija je papeževo željo takoj sporočila Švedski, baje tudi Finski in Siriji.

Švedski zunanji minister Nilsson je že izjavil, da je njegova država pripravljena ponuditi dobre usluge, v smislu papeževih predlogov za mirovno akcijo. Švedska vlada nima še nobenih diplomatskih stikov z Vatikanom. Zato so papeževo željo sporočili švedski vladi preko Dunaja. V ta namen je Stockholm stopil v zvezo z apostolskim nuncijem na Danskem.

Tudi švicarska vlada je bila obveščena o papeževih želji in je že začela z izrednimi pogovori. Švica je izjavila, da je pripravljena dovoliti na njenem ozemlju sklicanje vietnamske konference.

V Vatikanu so mnenja, da je sedaj, po izjavo vseh pozivih posameznim v vietnamski vojni udeleženi državi, uspeh možen le, če skličejo konferenco nevtralnih dežel. Baje je papež Pavel VI. odločen, ne glede na ugled, poskusiti mirovno spodbudo, pa čeprav bi se končala z neuspehom.

mi v vseh strankah pojavila večja ali manjša notranja nesoglasja, katerih posledica je, da so tega ali onega »pozabili« ob sestavljanju kandidatnih list, oziroma obratno.

Tako je n. pr. politična javnost s presečenjem vzela na znanje vest, da dr. Hurdles, dosedanji klubski vodja OeVP v parlamentu, ni več na njeni kandidatni listi; posebno nezadovoljna je zaradi tega tako imenovana krščansko-socialna skupina (ÖAAB) v Ljudski stranki, to pa še zlasti zato, ker je dr. Hurdles edini še živeči ustanovni član OeVP (iz leta 1945), za katere razvoj in dvig si je vprav on pridobil nemalo zaslug. Izgleda, da je postal žrtev strankarske politike tako imenovanega skrajno desničarskega krila OeVP na Štajerskem.

Še hujša so trenja v socialističnem taboru. Del njenih volivcev je nezadovoljen že zaradi tega, ker ni preveč navdušen nad tem, da bi SPOe dosegla višje volilne rezultate s pomočjo komunistov. Posebno se množe napadi levičarskih socialistov na znana socialističnega časnikarja dr. Nenninga, ki je hkrati izdajatelj strankinega mesečnika »Forum« in predsednik udruženja časnikarjev. Nekateri vodilni socialisti mu namreč zamerejo, ker se od časa do časa upa močito kritizirati pogreške strankinega vodstva, češ da ono tu in tam ravna kot boljševiki v Kremlju. V obrambo napadnega Nenninga se je postavil tudi znani umerjeni socialist, bivši župan Linza dr. Koref, ki je med drugim izjavil:

»Bodimo veseli, da imamo take ljudi! Gorje nam in demokraciji, če kritika območji in le strankin aparat vladat!« — Nezadovoljstvo se veča tudi proti sedanjemu »ideologu« SPOe Karlu Czernetzu, češ da je preveč levo usmerjen. Isto velja o točasnem ministru dr. Brodi, ki je po najnovejših vestih hotel te dni dati ostavko na svoj ministrski stolček, a je baje na prigovarjanje vodstva stranke zaenkrat odstopil od te namere.

O medsebojnih trenjih v ostalih treh strankah oziroma »strankicah« — DFP (Olahova stranka), FPOe in KPOe — smo deloma že pred tedni poročali, deloma pa bomo to opravili še v eni prihodnjih števil našega lista.

»NIKOLI S KOMUNISTI!«

Bolj zmerni socialisti opozarjajo na nevarnost komunistične povezave s SPOe. V tej zvezi so pred kratkim nekateri domači časopisi priklicali v spomin izjavo SPOe, izdano en teden pred državnozborskimi volitvami l. 1949, ki jo je objavilo tudi osrednje socialistično glasilo »Arbeiter-Zeitung« 2. oktobra 1949 zelo vidno na l. strani pod naslovom: »Nikoli s komunisti!« in ki so jo podpisali vsi tedanji, večinoma še danes živeči vodilni socialisti.

V tej izjavi je rečeno, da SPOe ne bo nikdar sklenila kakršnekoli zveze ali enotne fronte s totalitarno in po diktaturi stremečo KP. Nekateri so mnenja, da bi tudi ob letošnjih volitvah večina socialističnih

SLOVENC

doma in po svetu

90-letnica nadškofa dr. Josipa Srebrnič

Na svečnico, 2. februarja, je dopolnil 90 let življenja krški škof in naslovni nadškof dr. Josip Srebrnič. Rodil se je v Solkanu. Po gimnazijskih studijih v Gorici je odšel na dunajsko univerzo, kjer je z doktoratom končal filozofsko fakulteto kot zgodovinar. K promociji je prišel s svetinjo Marijine kongregacije na prsih.

Kmalu je začutil duhovniški poklic, odšel je v večno mesto, kjer je končal gregorijansko univerzo kot gojenec Germanika. Po vrnitvi v Gorico je bil profesor zgodovine v bogoslovnem semenišču. S tem semeniščem pa je med prvo svetovno vojno pribežal v Stično. Po končani vojni pa je bil poklican na teološko fakulteto v Ljubljano, kjer je izvrstno predaval cerkveno zgodovino in patrologijo. Tudi kot znanstveni pisatelj se je pridno udejstvoval v naših revijah.

Bil je zvest sodelavec škofa dr. Mahnič. Najbrž si ga je Mahnič sam v nebesih izprosil za naslednika. Ko je bila stolica krške škofije že tri leta prazna, je bil 48-letni profesor Srebrnič imenovan leta 1923 za njenega škofa. V svoji škofiji, ki je takrat imela malo duhovniških poklicev, je v nekaj letih vzgojil rodove mladih duhovnikov. Bil je velik častilec sv. Rešnjega Telesa in Matere božje. Zadnja leta je trdno prikovan na posteljo.

Slovenska pianistka v Italiji in Zahodni Nemčiji

Znana slovenska pianistka Dubravka Tomšič Srebotnjakova je imela pred kratkim dva koncerta: prvega v Trevisu v Italiji, kjer je izvajala dela Bacha, Beethovna, Brahmsa, Chopina in Prokofjeva; drugi koncert pa je imela v Münchnu, tam je igrala z münchenskimi filharmoniki Griegov koncert.

Novo gostovanje Bojana Stupice

Ugledni slovenski dramski režiser in scenograf Bojan Stupica bo v Narodnem gledališču v Budimpešti režiral Držičevega »Dunda Maroja«. To je že četrta Stupičeva režija v tem mestu. Doslej je v Budimpešti z uspehom režiral ciklus dram M. Krleža »Gospodo Glembarjeve«, »Ledo« in »V agoniji«. Premiera »Dunda Maroja« v Budimpešti, ki bo obenem tudi prva uprizoritev tega dela na Madžarskem, bo 25. marca. Iz Budimpešte bo Stupica odpotoval v Basel. Režiser Bojan Stupica je doslej devetkrat gostoval na tujih odrih. Predstave v njegovi režiji so bile v minulih letih v Moskvi, na Dunaju, v Pragi, Lodzu, Baslu in v Budimpešti.

Josip Vidmar ponovno predsednik SAZU

Na glavni skupščini Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani so najprej razpravljali o delu akademije, nato pa so izvolili novo predsedstvo, ker je sedanjemu potekel triletni mandat. Za predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) je glavna skupščina ponovno izvolila Josipa Vidmarja, za podpredsednika dr. Antona Kuharja, za glavnega tajnika pa dr. Milka Kosa.

Mariborska škofija

bo v letu 1966 slavila naslednje duhovniške jubileje: Biserno mašo bo obhajal msgr. Konrad Šeško, župnik in dekan pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Zlato mašo pa bodo letos praznovali: križniški pater Remigij Jereb v Slovenski Bistrici; Jožef Krošl, dekan pri Sv. Barbari v Haložah; Franc Satler, župnijski upravitelj v Spodnji Polskavi; Franc Tovorinik, nadžupnik in dekan v Slovenskih Konjicah; ter Franc Urleb, župnijski upravitelj v Šmartnem ob Dreti. — V Račah na Dravskem polju je bila ustanovljena nova župnija sv. Jožefa delavca. Doslej so njeni farani (okoli 3000 duš) pripadali župniji Slivnica pri Mariboru.

somišljenikov pozdravila tak sklep vodstva stranke, vendar je to skoraj nemogoče, ker so tokrat skrajni levičarji v SPOe precej močni in »glasni«, kar smo že zgoraj omenili.

Kot je bilo že zgoraj omenjeno, je tudi pravosodni minister dr. Broda med vidnimi socialističnimi levo usmerjenimi ekstremisti. Nekateri politiki že »prerokujejo«, da bo v slučaju socialistične zmage 6. marca postal zvezni kancler sicer dr. Pittermann, toda le za kratek čas, kajti potem bi ga baje zamenjal dr. Broda. Ako bi torej prišla v SPOe »marksistična linija« bolj v ospredje, bi po mnenju večine političnih opazovalcev bilo konec zmerne smeri, ki jo je stranka začela voditi pod dr. Pittermannom, kar bi seveda ne bilo v korist nadaljnjega notranjepolitičnega razvoja v Avstriji. — Upajmo, da bo tudi tokrat zmagala razumnost, razsodnost in skrb za splošno blaginjo države nad ozkosrčnimi strankarskimi interesi!

Pota Slovencev v svetovno literaturo

Med značilnosti našega časa sodi tudi ne- navadno široka razprostranjenost prevod- ne književnosti: obseg tega obtoka lite- rarnih vrednot po evropskem svetu je tolik- šen, kakor ni bil še nikdar doslej. Tudi v tem pospeševanju prevodne književnosti se kaže težnja po premagovanju provincializma in narodne izolacije. Slehera, tudi najmanjša narodna enota noče več zado- stovati sama sebi, temveč skuša postati de- ležnik celinskega in z njim tudi svetovnega kulturnega razvoja. Tako skušajo tudi književnosti neznanih ali manj znanih na- rodov preiti v široko mednarodno razvid- nost, torej v svetovno književnost.

Letos se Slovenci spominjamo stoletnice prvega slovenskega romana, Jurčičevega Desetega brata. Ob njegovem nastanku ni mogel nihče pričakovati tega, kar je dan- danes programsko usmerjeno prizadevanje: da bi z značilnimi dosežki slovenske knji- ževnosti prodrl v svet. Po nekaterih uspe- hih slovenske poezije in proze v tujih jezi- kih pa lahko sklepamo, da se je že začela naša pot v svetovno literaturo. To je po- membeno znamenje, ki nas lahko bodri k nadaljnjemu delu v tej smeri.

V Sloveniji deluje v okviru Društva slo- venskih književnikov že nekaj časa komi- sija za kulturne zveze s tujino. To je tako- rekoč organ za zunanjo politiko slovenske književnosti. Ta komisija vzdržuje stike s prijatelji in poznavalci slovenske knjige v zamejstvu, zalaga zlasti prevajalce iz slo- venskega jezika s knjigami in jih podpira z nasveti ter z drugimi uslugami pri nji- hovem delu; išče stikov s tujimi založni- ki in revijami ter opravlja še marsikatero delo, ki krči slovenski knjižni pota v širo- ki svet.

V zadnjem času opažamo, da slovenske založbe (Državna založba Slovenije, Mla- dinska knjiga) sodelujejo z založbami v tujih kulturnih centrih, kar je nedvomen napredek in primeri s prejšnjimi razmera- mi. Tako je na primer Državna založba Slovenije izdala v angleščini izbor Prešer- na in Gradnika (župančič je v pripravi),

Lavrinovo antologijo jugoslovanske poezi- je in njegov izbor slovenske poezije (The Parnassus of a Small Nation) v dveh izda- jah, od katerih je druga znatno izpopol- njena. V zvezi z lanskoletnim svetovnim kongresom Penkluba na Bledu pa je izšla Menartova zbirka »Slovene poet's of to- day«: Vobče moramo omeniti, da je glede prevodov slovenske literature v tuje jezike v tem oziru še najbolj poskrbljeno za poe- zijo. Tukaj je treba poudariti pomen fran- coske »Anthologie de la poésie Slovène« in pa Alynovega izbora Kosovela v izdaji pa- riškega založnika Seghersa. Prav tako bo iz- šel kmalu izbor pesmi Mateja Bora, čigar ciklus »Šel je popotnik skozi atomski vek« se prevaja tudi v nemški jezik.

Kakor smo že zgoraj omenili komisijo Društva slovenskih književnikov ima ta zbrano gradivo najmanj za dve različni nemški antologiji slovenske lirike v prevodih dr. Franja Smerduja in profesorja Jan- ka Messnerja. Pesnik Lojze Krakar, ki se- daj predava slov. literaturo na Goetheje- vi univerzi v Frankfurtu in ki je pripravil Slovencem lep izbor novejšje poljske poe- zije, organizira izdajo poljske antologije slo- venskega pesništva ob sodelovanju pesnika Mariana Piechala, ki je letos uredil večji izbor Prešerna. Slovenska poezija zadnjega časa bo dovolj obširno zastopana tudi v Spagnolettijski antologiji jugoslovanske poezije. Dalje poročajo iz Stokholma, da je švedski pesnik Allén, ki je že ponovno po- kazal dejavno zanimanje za slovensko pe- sništvo, prevedel celotno Lavrinovo zbirko jugoslovanske poezije in so v teku poga- janja, da ta švedski prevod izda Državna založba Slovenije v sodelovanju z nekim stockholmskim založnikom.

To je samo nekaj podatkov, ki pričajo, kakó slovenska poezija išče pota v svetovno literaturo. Malo slabše je z našo slovensko prozo, zato bo nujna naloga vprav zgo- raj omenjene komisije Društva slovenskih književnikov v matični deželi, da se še bolj smotrno pobrigajo, to je, da se njeni naj- boljši dosežki uveljavijo v tujini. Pri tem

mislimo predvsem na Jurčičevega »Jurija Kozjaka«, ki je po zaslugi dr. Ferdinanda Kolednika že preveden v več kot štirideset jezikov (samo v francoščini je doživel že več izdaj). V kratkem bo izšla v Veliki Bri- taniiji tretja angleška izdaja Cankarjevega »Hlapca Jernejca«, dramatičnega spisa, ki je preveden v vrsto tujih jezikov, vendar ni nikjer dosegel tolikšnega uspeha kot v an- gleskem prevodu. Letos lahko pričakujemo v angleščini tudi Cankarjevo »Hišo Mari- je Pomočnice«. V Italiji je nedavno izšla Cankarjeva povest »Martin Kačur«, a več prevodov Cankarja, Prečihovega Voranca in še nekaterih naših slovenskih pripoved- nikov je v pripravi.

Na Holandskem, v amsterdamski založ- bi J. M. Meulenhoff je v zbirki »Meesters der Vertelkunst (Mojstri pripovedne umet- nosti) izšel izbor »Meesters der Joegoslavi- sche Vertelkunst«, torej jugoslovanski pri- povedniki, med katerimi je prav naš naj- večji slovenski pisatelj Ivan Cankar zastop- an z dvema črticama, po eno pa imata Ciril Kosmač in Miško Kranjec. Vilhelm A. Majer, ki je uredil ta izbor, je spisal uvod, ki v njem zgoščeno prikazuje jugo- slovansko prozo zadnjih desetletij, ne da bi, kakor bi bilo pravilno, razlikoval med

posameznimi narodnimi literaturami v Ju- goslaviji. Prav zato so se izmed jugoslovan- skih narodnosti v tem zgoraj omenjenem izboru najbolj slabo odrezali Slovenci, ka- kor se je že večkrat zgodilo v takih repre- zentancah jugoslovanske skupnosti. Na tem mestu naj povemo, da Majer med sodelav- ci tega izbora omenja na Holandskem ži- večjo Slovenko Tatjano Krijnders Mrav- ljak.

Nadalje je upati, da bodo prihodnja le- ta obrodila kaj sadu za Slovence ugodno razvijajoče zveze z nekaterimi našimi av- strijskimi založbami, zlasti še s Stiastny- Verlagom v Gradcu.

Tehtna je tudi odločitev Pomurske za- ložbe, da bo bolj kot doslej izdajala slo- venske pripovedke v madžarskem prevodu: tudi tu se je dobro obneslo sodelovanje z Mladinsko knjigo v izdajanju mladinske literature, posebej še slikanic. Komisija Društva slovenskih književnikov, ki skrbi za kulturne zveze s tujino, bo morala sto- riti še več za uveljavljanje slovenske proze v francoskem prevodu. Lanskoletna knjiga »Conteurs slovénes contemporains« (So- dobno slovensko pripovedništvo) je bila le poskus, ki ga bodo morali Slovenci nade- ljevati z izdajami pri francoskih založnikih.

„Hoffmanove pripovedke“ — nesrečna opera

PREPLAH V OPERI

Da smatra gledališko praznoverje Offen- bachovo opero »Hoffmanove pripovedke« že od njenega nastanka sem kot prinašal- ko nesreč, je to potrdila vest, ki je prišla te dni iz Pariza.

Slovita pariška »Opera Comique« je ime- la te dni na programu znano Offenbacho- vo opero »Hoffmanove pripovedke«. Zad- nja predstava tega priljubljenega Offen- bachovega dela pa se je izkazala kot prava katastrofa: Baritonist Julian Giovanetti, ki bi moral peti Lindorfa-Coppelija-Deper- tutta-Mirakla, je umrl, tenorist se je hudo poškodoval, ena sopranistka je obležala za gripo, druga je dobila živčni napad in za nekaj dni ostala brez glasu, odrski tehnik ima zlomljen prst, v operni hiši pa vlada pravi preplah.

Vse se je začelo s telefonskim obvestilom sopranistke Andrée Guiot, ki bi morala peti Antonio: zaradi gripe, je obvestila di- rektorja gledališča, da bo morala ostati ne- kaj dni v postelji. Kmalu za njo je direk- torju telefonirala žena baritonista Julia- na Givovanettija. Povedala je, da se njen mož ne počuti dobro, da zato ne bo prišel na vajo, da pa bo na predstavi naslednji dan že pel. Toda baritonist je umrl še isti večer za srčno kapjo.

Direktorju gledališča je uspelo, da je na-

šel drugega baritonista, namesto obolele sopranistke pa je pela Helio T'Hezan. Pred- predstav so z enominutnim molkom po- častili spomin znanega baritonista, potem pa se je zavesa dvignila. Helia T'Hezan, ki bi morala nastopiti šele v zadnjem de- janju, je prišla v gledališče, ko se je pred- stava že začela. In tedaj je zvedela za bar- tonistovo smrt. Dobila je živčni zlom, omedlela, ko pa se je spet zavedla, ni mo- gla spraviti iz sebe nitu glasu. Pa so med- predstavo le našli nadomestilo, sopranistko, ki je lahko takoj nastopila. Toda, ko je tenorist Alexander Mazzotta, ki je pel na- slovno vlogo Hoffmana, na koncu pred- zadnjega dejanja odšel z odra, se je spo- taknil, padel skozi odprto loputo na tleh v klet, tam na srečo udaril ob nekega odr- skega tehnika mu zlomil prst, sam pa začu- til hude bolečine v rami. Toda kljub temu se je pobral in prišel nazaj na oder, da bi odpel še zadnje dejanje. Toda hip nato, ko so dvignili zaveso, se je že zrušil na odr. V bolnici so potem ugotovili, da si je pe- vec zlomil ključnico in da bo moral ostati v mavcu osem tednov.

Po teh dogodkih bo verjetno moral di- rektor »Opere Comique« izključiti iz svo- jega repertoarja predstavo »Hoffmanove pripovedke«.

Umetniški škandal v Rimu

Italijanska policija je zaplenila pred krat- kim slike dveh znanih avstrijskih slikar-jev. Gre namreč za sedem slik Egona Schie- leja in štiri slike Gustava Klimta. Rimska policija očita, da so te slike obscene (opol- zke) in pornografske (pohujšljive). Za- plemba teh slik je vzbudila silno ogorče- nje v italijanski javnosti.

Direktorja mariboruške galerije Bruna Herlihtschka je policija zaradi te razstave nespodobnih slik ovadila državnemu tožil- stvu. Umetniške stvaritve, ki so jih dobili na posodo iz newyorškega Guggenheim-mu- zeja, je policija odstranila, dala v zavojni papir in zapečatila.

Italijanski časopisi pa pišejo sedaj v de- belih črkah o tem umetniškem škandalu. Časopis »Messaggero« piše, da bi bilo de- janje rimske policije vredno, da bi ga ugla-abila komponista Gilbert in Sullivan.

K tej akciji rimske policije je značilna neka primerjava, ki se je zgodila dva dni prej. V Tarquiniji je policija zaplenila 5000 razglednic, reprodukcij etruščanskih fresk iz šestega stoletja pred Kristusom z utemeljitvijo, da so pohujšljive. Pri teh razglednicah gre namreč za prizore iz etru- ščanske mitologije; razglednice so prodajali že petdeset let, ne da bi se oblast nad temi spotikala.

Novi Slovenski dom v Kanadi

Na tem mestu prinašamo del vsebine pisma, ki so nam ga poslali kanadski Slovenci ob otvoritvi Slo- venskega doma v Torontu.

Končno so se uresničile želje in načrti, da smo, Slovenci v Torontu dobili svoj Slo- venski dom. Z negotovostjo se je o tem pri- čelo misliti že pred leti, pregledovalo vse možnosti in pogoje, iskalo primernege po- slojpa, ki bi odgovarjalo potrebam itd., dokler ni vse to dozorelo v končni sklep, da se Slovenski dom kupi. Prvi tisočaki so bili nabrani v obliki delnic in po daljšem iskanju in ogledovanju različnih stavb po mestu, se je kupilo poslojpe v vzhodnem delu mesta na Pape Anenue. Cena je bila primerna, velikost prostorov zadovoljiva in tudi stavba sama masivno grajena in v zelo dobrem stanju. Pogodba se je podpi- sala in — dobili smo Slovenski dom. To se pravi, dobili smo prostore. Za tak dom, da je prijetno domač, topel in vabljev, pa je treba več kot samo prostore. Treba je pridnih rok, da domu vse to dajo, da iz surovih sten iztisnejo toploto in ono do- mačnost in privlačnost, ki veliko družino znova in znova vabi v svoj objem. Ljudje, ki so pod vodstvom zidarskega mojstra in stavbenika ter sedanjega predsednika Doma g. Lojzeta Dolenca tako vneto delali pri obnovi prostorov, so vse to v polni meri dosegli. Dom je okusno in moderno oprem- ljen in bo odslej naprej ponos vsakega člana velike Slovenske družine.

Prve prireditve v novem Domu so po- kazale, da se torontski Slovenci vse bolj in bolj zavedajo, da so kot narodna skupina, poleg obeh cerkva, ki so jih zgradili, tudi tak skupen Slovenski dom potrebovali. Za- vedajo se, da jim bo Slovenski dom dal močnejši narodni značaj in večji občutek narodne pripadnosti. Dal jim bo večje mož- nosti udeleževanja v narodnem življenju, ki je potrebno za ohranjanje slovenskih izročil. Dom bo igral važno vlogo pri in- tegraciji starih, novih in najnovejših emi- grantov ter s tem budil večjo slovensko za- vest in družabnost, kar bo v veliki meri po- magalo do boljših odnosov med Slovenci v Torontu. Slovenski dom bo spomenik ži- vemu slovenstvu na tujih tleh, v katerem je vklesana vsa trdoživost slovenskega rodu v zamejstvu.

Ta spomenik, novi Slovenski dom, so to-

rontski Slovenci dne 29. januarja 1966 ura- dno odprli in blagoslovili. Blagoslovil ga je preč. g. Andrej Prebil C. M. župnik slo- venske župnije Marije Pomagaj v Toron- tu ob asistenci preč. g. Lojzeta Ambrožiča, profesorja v semenišču sv. Avgušтина v To- rontu. G. župnik je ob tej priliki navzo- čim, ki so bili večina vsi njegovi župljani, spregovoril nekaj pomenljivih in resnih besed, za katere je žel val odobravanja. V svojem nagovoru je izrazil svoje veselje nad uspehom, ki so ga Slovenci v Torontu z novim Domom dosegli, začudenje nad pri- jetno in okusno obnovo prostorov in konč- no ponovil željo, da bi novi Slovenski dom res služil vsemu, kar bo Slovence dvigalo in da bi blagoslov ostal na Domu in vseh, ki bodo vanj zahajali.

Po okusni večerji, ki so jo pripravile marljive in skrbne kuharice, ter po hitri in dobri postrežbi, za katero so skrbeli mladi fantje in dekleta, se je pričel drugi del programa: pozdrav gostov. G. Karel Vi- pavec, v Torontu znani slovenski advokat in sin starih slovenskih priseljencev, je vo- dil spored večera in vse častne goste pred- stavil navzočim. Med gosti so bili zastop- niki federalne vlade iz Ottawe, zastopniki provincialne vlade Ontaria, mestne upra- ve velikega Toronta, raznih narodnostnih skupin in drugi.

Po pozdravu je g. Vipavec dal besedo po- sameznim gostom, ki so v kratkih besedah izrazili častitke in želje za napredek nove slov. ustanove, poudarjali doprinos Slo- vencev v življenju mesta Toronta in pri njihovem vključevanju v pestro kanadsko družbo, ki sestoji iz različnih narodnostnih skupin. Vsi predstavniki državne, provinci- alne in mestne oblasti so obljubili svojo po- moč pri bodočem delu novega Slovenskega doma. Slavnostni govor večera je imel g. Peter Markež predsednik nadzornega od- bora novega Doma. V klenih besedah je prikazal delo za Slovenski dom, njegove na- mene in cilje in kako naj novi Dom slu- ži torontskim Slovencem odslej naprej. Nje- gov govor je bil močan po vsebini.

Uradni del večera se je končal, ko so mlada dekleta v narodnih nošah zarajala in tako odprla prosto zabavo, ki je nato sledila.

PLIBERK

(Občinske zadeve)

Seja občinskega odbora je obravnavala dne 21. januarja 1966 19 točk. Zasedal je od 20. do 23. ure zvečer. V glavnem je šlo za sledeče:

Z zvezno pošto upravo je občinski odbor sklenil najemniško pogodbo za uporabo nove avtobusne garaže v št. Jurju. Pošta plača občini najemnino do leta 1979 vnaprej. S tem je pokrit del stroškov gradnje.

Ker je kupec Kurt Nevart odpovedal nakup gradbenega zemljišča, so tega prodali novi prosilci ge. Doujak iz Svetega mesta pod enakimi pogoji kot družbi za gradnjo »Kärntnerland«, ki bo gradila 9-stanovanjsko hišo za oficirje in podoficirje pliberškega vojaškega taborišča. G. Metnic je občini ponudil v nakup zemljišče, kjer so imeli jamnice za krompir. Veliko je 8747 kvadratnih metrov. Zanj zahteva pol milijona šilingov. Mestni odbor mu je ponudil 50. šil. za kvadratni meter, nakar je Metnic pristal. Zemlja se bo rabila za razširitev igrišč otroškega vrtca in športni prostor za glavno šolo, na katero tudi meji. Judoklub »Sv. Lukež« je prosil za podporo. Predlagali so znesek 500.— šil., OeVP-frakcija je hotela dati več, zato je glasovala proti; a z 10 glasovi obvelja prvi predlog.

Novi zidarski mojster Hans Vodivnik bi rad kupil prostor za skladišče gradbenih potrebščin. Občina mu proda 5484 kvadratnih metrov veliko parcelo ob Podjurski železnici na bivših Metničevih njivah. Plačal bo za kvadratni meter 12.— šil. Znesek se mu odtegne od zaslužka pri gradnji nove šole v Šmarjeti. Ostali pogoji kot drugod.

Občina hoče proglasiti pogorje Komlna za »višinsko zdravilišče« (Höhenluftkurort). Za doseg tega pa je treba tri leta vreme stalno opazovati in zapisovati. Delali bi to v šoli v Šmarjeti. Vse to bo stalo okoli 20 tisoč šilingov.

Okrajni glavar prosi, da bi občinski odbor predručal svoj sklep od 20. julija 1965, po katerem hoče za gimnazijo v Velikovcu plačevati prispevek po glavah učencev in ne po davčni moči občine. (Obremenjeni smo bili za 2 učenca z 20.000.— šil., dočim velikovska in sosednje občine za mnogo več učencev tudi samo po svoji davčni moči prispevajo.) Občinski odbor ne vidi upravičenosti predručati prejšnji sklep in vztraja na tem, da bo plačeval po številu učencev iz svoje občine prispevke za gimnazijo v Velikovcu.

Neki rajhovski bogataš bi rad kupil zemljo v Šmarjeti na šolskem posestvu, kjer bi zgradil počitniški dom. Slovenska zastopnika sta glasovala proti, ker sta mnenja, da naj se domačinom in ne tujcem pomaga ustanavljati tujkoprometna podjetja. Z večino 14 glasov se je prodalo okoli 3000 kvadratnih metrov zemlje po 10.— šilingov za meter dr. Wolfgangu Booseju iz Zahodne Nemčije.

Občina je kupila disertacijsko delo dr. Fabiana Kultererja za ceno 2000.— šilingov. Delo obravnava razlago vulgarnih (ljudskih) hišnih imen v Podjuni. Nakup nadaljnjih 6 eksemplarjev (izvodov) se zaradi pomanjkanja denarja enoglasno odkloni.

Gosjak v Šmarjeti hoče elektrificirati domačijo. Ker še ni prinesel proračuna, so to točko preložili. Krmilcu zadružnega bika v Šmarjeti Koleniku se poleg krmilnih stroškov plača še premija 500.— šil. za dobro oskrbovanje plemenjaka.

V Pliberku je nastalo nekaj novih potov in cest, ki jim je treba dati imena. Občinski odbor se tu ni mogel zediniti, zato so točko preložili na pozneje.

Enoglasno so odklonili nabavo nove peči v privatno stanovanje v okrajni sodnji. Hiša je tam res občinska last, a že desetletja najeta od pravosodnega ministrstva, oziroma višj. deželnega sodišča v Gradcu.

Krojaško podjetje Moser, ki obratuje sedaj v občinski hiši, želi kupiti industrijsko zemljo od občine in jo plačevati v obrokih. Na bivšem Metničevem posestvu bi bil primeren prostor za to. Sklenili so mu tam prodati po 12.— šil. za kvadratni meter, na obroke, ampak proti plačilu v gotovini. Podoba bodo sklenili prihodnjč, če kupec pristane na plačilo v gotovini.

Nato so prebrali poročilo v preverbi blagajne. Blagajna se ujema, vendar so uradniki z računanjem v zamudi. Za preverjeni čas dobi župan razrešnico.

Pri nas na Koroškem

Pretresljiva družinska tragedija

Iz Bistrice pri Pliberku je prispela v ponedeljek zjutraj strahovita vest, da je umobolna kmetica Apolonija Kraut umorila svojo lastno hčerko Olgo, potem pa se je sama obesila.

47-letna Apolonija Kraut iz Bistrice pri Pliberku je bila že dvakrat v celovški deželni bolnišnici, oddelek za umobolne. Obakrat pa so jo odpustili v dobri veri, da je zdrava. Do ponedeljka zjutraj je tudi njen mož Stefan Kraut menil, da je njegova žena ozdravela.

Zakonska dvojica Stefana Krauta je imela popolnoma zdravo 16-letno hčer Olgo, ki je obiskovala v Celovcu Višjo šolo za ženske poklice, stanovala pa je pri nas v Mohorjevem internatu. Mladenka je prišla domov vsako prvo nedeljo v mesecu in pa za vse redne počitniške dneve (Vsi sveti, Božič, Velika noč in Binkošti). Tokrat pa so imeli v šoli polletne počitnice, dobili so tudi spri-

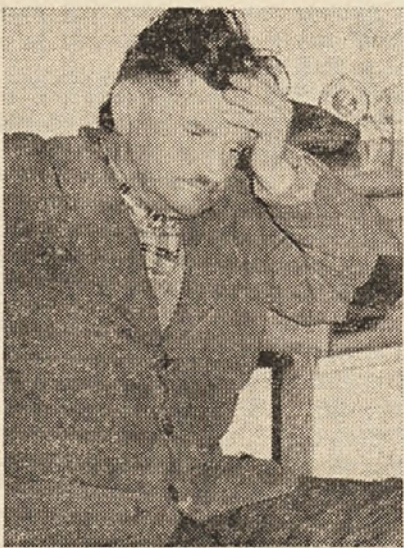
Kmetica Apolonija Kraut (47 let). V duševni zmedbi je postala morilka in hkrati samomorilka.

našel na onem mestu, kjer se je kmetica obesila. Poleg ključa pa je ležal na tleh tudi nož za raziranje.

Tudi Olga mrtva

Ves v skrbeh je odklenil Stefan Kraut spalnico. Njegove slutnje so se uresničile na grozen način. Hči je ležala mrtva na tleh poleg postelje. Starši in hčerka so spali v eni sobi — zraven je bila sekira, s katero jo je mati ubila.

Izvedelo se je, da Apolonija Kraut že

Strahovita usoda je zadela v ponedeljek kmeta Stefana Krauta (55 let); namah je izgubil svojo hčerko in ženo.

čevala in dekle je hotelo preživeti tri proste dni doma.

Kmet Stefan Kraut je ta ponedeljek vstal še posebno zgodaj, ker sta z mesarjem hotela zaklati nekaj domačih prašičev. Ko je hotel iti kmet na podstrešje, da bi poiskal škripčevje, na katerega bi obesila zaklane živali, je nenadoma na stopnicah zagledal svojo ženo občeeno na vrvi za perilo. Kot divji je stekel na dvorišče in zaprosil mesarja, naj nemudoma pokliče zdravnika. Apolonija Kraut pa je bila medtem že mrtva.

Sedaj je hotel Stefan Kraut zbuditi svojo hčer Olgo in ji povedati, kaj je mati storila. Toda vrata v spalnico so bila zaklenjena. Ključ, ki je sicer tičal zmerom v ključavnici, je manjkal. Kmet ga je potem

(Razno)

Dne 22. januarja je nenadoma umrl občinski odbornik Jožef Piko. V Šmihelu pri Loserju ga je zadela kap. Župan je sklical pol ure pred pogrebom žalno sejo, na kateri so se odborniki ob praznem, s črno pogrnjenem sedežem pokojnega, oddolžili njegovemu spominu. Mestni svetnik Miheu je povedal njegov življenjepis. Slavil ga je kot velikega junaka in požrtvovalnega politika.

Da bo slika popolna, poročamo za slovenske bralce, da je bil pokojni, pd. Jančkov Jožef v Vidri vesi, sin zelo narodno zavednega očeta, ki je padel v prvi svetovni vojni. Mati je sina dala v gimnazijo v Celovcu. Tam je bil nekaj časa tudi gojenec slovenskega dijaškega doma. Po šesti gimnaziji je vstopil prostovoljno v zvezno vojsko. Tam ga je prevzel Hitler, kateremu je služil do konca vojne na vseh evropskih frontah. Po vojni se je priženil k Viterniku v Pliberk. Službo je vršil na okrajnem glavarstvu v Celovcu. Pliberčani so ga zajeli v politiko. Postal je predsednik združenja staršev za časa šolskih štrajkov in pozneje OeVP občinski odbornik in nosilec

Na grozen način je lastna mati umorila svojo hčerko Olgo.

Dragi Olgi ljub spomin!

Strahotno nas je pretresla vest o nenadni in grozni smrti naše drage sogojenke Olge Krautove.

Ko je zadnjo soboto odhajala z lepim spričevalom domov, pač nihče ni mogel slutiti, da se nikoli več ne bo vrnila med nas. Morda pa je imela sama kake nezavedne slutnje, ker je bila zadnji večer med nami čudno zamišljena, medtem ko smo bile me vse veselo razpoložene. Drugekrat se je vedno rada z nami veselila. Sicer ni bila nikoli glasna in razposajena, a nasmeh na ustnih ji je bil kot prirojen. Nejasno in v neki odsotnosti je odgovarjala na vprašanja svojih tovarišic zadnji večer, ko so jo spraševale, kaj ji je, da je tako otožna in resna.

Z nami je bila že šest let v domu. Dobro smo jo poznale kot sicer mirno, a vedno veselo, marljivo in tudi požrtvovalno, če je lahko kje kaj pomagala. Pri svojem delu je bila vestna in vztrajna. Imela je posebno veselje za ročna dela.

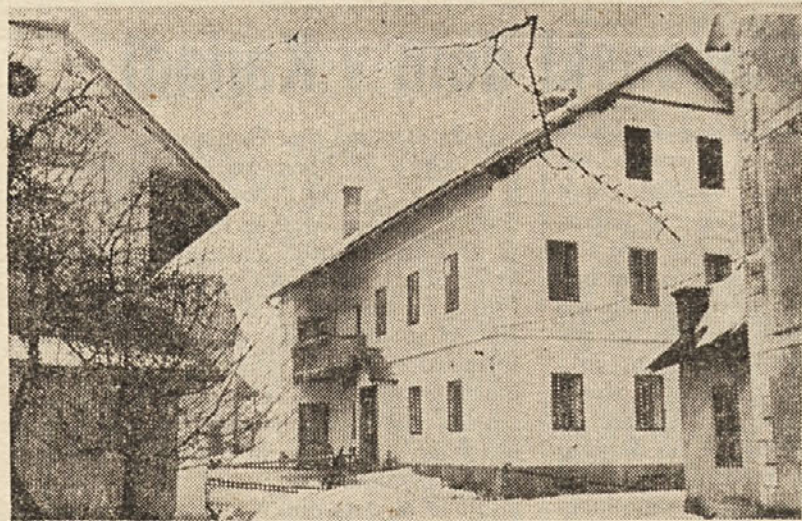
Zvečer bi se vrnila spet med nas. Tiho bi stopila v učilnico, se nasmehnila in pozdravila. Sedaj pa je vse drugače. Ni je in je nikoli več ne bo. Nemo posedamo po klopih, ne moremo in ne moremo verjeti in doumeti. — Zopet moramo le spoznati, da božja pota niso naša pota.

Ker se ni vrnila, smo se me peljale v Šmihel, da jo zadnji krat pozdravimo.

Ne, draga Olga, ne bo to naš zadnji pozdrav. Tvoj prostor v učilnici je sicer prazen, toda v našem spominu boš ostala živa, nam vedno ljuba in draga. Ne bomo te pozabili.

le pri božji daritvi in naši molitvi. Ti pa iz večnosti spremljaj našo pot do srečnega cilja.

Sogojenke

Kmetija Stefana Krauta, po domače Kilna v Bistrici pri Pliberku, št. 34, je bila v ponedeljek zjutraj prizorišče nepopisne tragedije. Na sliki levo je v hlevu petnajst repov goveda.

nekaj časa ni uporabljala predpisanih zdravil. Razen tega je večkrat dejala, da se ji smili njena hčerka, ki nima nič od življenja.

tradicije Abwehrkämpferjev. V službi je bil do ljudi dober. Naj počiva v miru!

Francu in Mariji Petrač iz Vogrč in Robertu in Mar. Woltsche v Libučah sta se rodila dečka. Deklici pa sta dobila Franc in Mar. Roller v Libučah ter Horst in Anemaria Pajančič v Pliberku. Poročila sta se Maria Pototschnig (Bokrovtova Marička) z Johannom Glantschnigom iz Wernberga. Umrli sta Pučevova mati v Čirkovčah in Maks Preitnekar iz Vogrč.

PLIBERK

(Veronika Deseniška)

Naš rojak dr. Skuk je bil na novi maši misijonskega duhovnika Petra Ruta navzoč. Občudoval je lepoto nove farne dvorane in izrazil željo, da bi rad s svojimi rožnastimi igralci tu nastopil. Mestni župnik Kulmež so njegovi želji ugodili in tako smo v nedeljo, dne 23. januarja zvečer, imeli priliko gledati zgodovinsko žaloigro. Gospod doktor imajo žilo za zgodovinsko dogajanje. Saj so tudi svoje doktorsko delo zajeli iz časa reformacije v Slovenjem Gradcu. Zato jim je režija zgodovinske igre skupno z g. Rassingerjem dobro uspela. Za nas Podjuncane je bilo to edinstveno doživetje. Posebno zanimanje je vzbudil jezik igral-

cev. Lepa knjižna slovenščina. Drugič, srednjeveška obleka, s primernimi maskami, ki so res lepo podčrtale tipe raznih vlog.

Vsi igralci so svoje vloge mojstrsko podali, dva pa sta se posebno vtisnila v spomin: Veronika in Soteščan s svojo naravno lepoto, s popolnim življenjem v vlogi; tako da smo sploh pozabili, da je to igra, in smo soživel v njeno usodo. In pa Soteščan; njegov obraz, oči, mimika, vse je bilo njegovi vlogi tako primerno, zraven pa še drža telesa; kaj bolj zvijačnega, škodoželjnega in maščevalnega bi si ne mogli predstavljati. Igra je pokazala, da brezsrčni pohlep po posvetni slavi, moči in bogastvu, ne prinese sreče, ne posamezniku in ne rodbinam. Veronika je bila sežgana na grmadi, od nje prekleti rod celjskih grofov pa je izumrl. Njih premoženje se je razdelilo, od njihovih gradov so ostale le še razvaline. Ljubezen in pravica pa še dalje živita.

Hvaležni smo šentjakobčanom za lep kulturni užitek. Gospoda mestnega župnika pa prosimo, da še večkrat dovolijo sosednim katoliškim mladim nam v Pliberku pokazati kaj versko kulturnega. Poma-lem se bodo pa zopet domači igralci česa primernega naučili.

Klub slov. študentov na Dunaju v preteklem semestru

V zimskem semestru 1965/66 je Klub slovenskih študentov na Dunaju razvil živahno dejavnost. Vsak petkov večer so se vršili klubski sestanki z raznimi predavanji, nekaj večerov pa je bilo posvečenih družabnosti in razvedrilu.

Po običnem zboru sredi oktobra lanskega leta je nov predsednik gđc. Marija Erlach imela nastopni govor. Prof. Lojze Ude iz Ljubljane je zavzel v svojem predavanju stališče do člankov dr. Weiterja v avstrijskem tedniku »Die Furche«. O sestanku Avstrijske lige za človečanske pravice v Skocijanu je poročal Pavel Zdovc. Kot vsako leto, tako je tudi v tem letu predaval v Klubu slovenskih študentov višji študijski svetnik g. dr. J. Görlich, ki je tokrat govoril o nastanku avstrijske nevtralnosti. Da zanima problem dvojezičnega šolstva na Koroškem tudi klubaše, je dokazalo predavanje nekdanjega učitelja Pavla Kerta, ki je v svojem predavanju prinesel tudi primere iz svoje večletne prakse na različnih ljudskih šolah dvojezičnega ozemlja Koroške. O dr. Janezu Ev. Kreku je spregovoril F. J. Bister. Konec januarja je v klubu predaval generalni sekretar Avstrijske lige za človečanske pravice g. dr. Erich Körner. Seznanil je klubaše s problemi manjšin na Finskem.

V preteklem semestru sta predavala v klubu tudi predsednika obeh slovenskih osrednjih političnih organizacij na Koroškem doktor Valentin Inzko in doktor Franci Zwitter. Oba predavatelja sta spregovorila — vsak iz svojega vidika — o obisku na povabilo Izvršnega sveta v Ljubljani in o problemih delovanja pri nas na Koroškem. Več ali manj sta imela obe predavanji — tako predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev kakor tudi predsednika Zveze slovenskih organizacij — značaj odkrite pa tudi ostreje diskusije. Medtem ko politiki tožijo v vedno večji meri o politični nezainteresiranosti mladih, se je izkazalo v klubu ravno nasprotno. Študentje so pokazali veliko zanimanje za po-

litične in kulturne probleme svojega ljudstva. Pravica kritike je dana vsakomur. Da se te pravice poslužuje najrajši mlad človek, je obče znano.

Višek delovanja kluba v preteklem semestru pa je bila priprava in izvedba večera slovenske pesmi na dunajski univerzi.

Ker študent ne more vselej sedeti pri knjigah ali poslušati predavanja, je Klub slovenskih študentov priredil novembra lanskega leta prvi družabni večer v menzi. Namen tega večera je bil, da se novi člani kluba seznanijo s starejšimi. Da se ob takih prilikah zapleše in seznani z novjšimi in najnovejšimi plesi, je razumljivo. Že tradicionalni Miklavžev večer pa je bil v preteklem semestru velik uspeh. K temu uspehu so doprinesli tudi posrečeni verzi »klubskega satirika«. Konec januarja je

klub priredil v menzi novega instituta klubski ples. Med gosti so se nahajali predsednik Österreichische Hochschülerschaft g. Raimund Neuwirth, prof. Marijan Rus, lektor slovenščine na dunajski univerzi g. dr. Piuk in odvetnik g. dr. Anton Jelen. Ples je otvoril predsednik Österr. Hochschülerschaft. Vladalo je izredno dobro razpoloženje, zaradi tega je tudi razumljivo, da se je plesalo do zgodnjih jutranjih ur.

Vsak petek v tednu se zberejo torej člani KSS, v katerega so vpisani vsi slovenski študentje na Dunaju, v klubskem prostoru v Korotanu, da skupno obravnavajo pereča vprašanja in si izpopolnijo splošno izobrazbo. Za mnoge pa je petek tudi priložnost, da se srečajo s kolegicami in kolegi, ki stanujejo v različnih okrajih Dunaja.

Klub slovenskih študentov na Dunaju vrši važno funkcijo. S svojim delom v preteklem semestru je klub dokazal, da se te svoje funkcije popolnoma zaveda.

Kako pripraviš kompost?

Med domačili gnojili je posebno pomemben kompost, s katerim lahko najboljše ohranimo godnost zemlje, kar je posebno važno za travnike in pašnike.

Če hočemo pridelati dober kompost, moramo skrbeti, da razni odpadki iz gospodinjstva, ki so si med seboj zelo različni in se povečini počasi razkrajajo, kolikor mogoče enakomerno in hitro trhnijo. Zato ne smemo metati na kup debelih in nezdobljenih kosov. Dober je kompost, ki je zadostno strohnel v homus in je bogat s hranilnimi snovmi. Pravilno in dovolj naglo razpadanje dosežemo, če ustvarimo v kompostnem kupu najugodnejše pogoje za življenje in razmnoževanje koristnih bakterij, in sicer zrak, primerno vlago, potrebno toploto in hrano za bakterije.

Ako razmečemo na kup kako zelo suho snov, na primer žitne rese in pleve, se te tako dolgo ne morejo razkrajati, dokler jih dež dovolj ne razmoči. Tudi raztopljene dušične hrane je treba priskrbeti bakte-

rijam; zato moramo kompost polivati z gnojnico. Če nekaj tednov, ko se začne razkrajanje, se kup usede in tedaj ga je treba prvič premetati, da mu v notranjosti ne zmanjka zraka.

Kup ne bodi previsok in preširok, da se tvarina preveč ne stisne in ne nastane v sredini trdo jedro. Zato nakladajmo kup tako, da je širok največ 1,5 m, visok pa 1 meter. Posamezne snovi dodajamo v plasteh na kup. Ko je kup visok kakih 30 centimetrov, ga že polijemo z gnojnico, da dobijo bakterije dušično hrano. Nato naložimo kakih 10 do 15 centimetrov visoko plast gnoja in to pokrijemo nekaj centimetrov na debelo s prstjo. Tako naložimo še drugi sklad, ki ga ravno tako sestavimo (1. odpadki, 2. gnojnica, 3. gnoj, 4. prst), in nazadnje še tretji sklad z istim zaporedjem. Ves kup pokrijemo nazadnje okoli s prstjo. Pazimo, da posameznih snovi ne zmečemo na isto mesto, nego jih na široko in tanko razprostremo, da je kompost enakomernije sestavljen in se pravilneje in enakomernije razkaja. Zelo neugodno bi bilo, če bi prišla skupaj v večji količini in v debeli plasti na primer sama žagovina ali rese ali sama zemlja ali iveri in podobno. Dodajamo tudi nekoliko apna, vendar ne preveč; zadostuje okoli 10 kilogramov zmletega apnenca na 1 kup. meter komposta. Paziti pa je treba, da apno ne pride v dotik z gnojnico in da nam zato ne uhaja amoniak. Zato trosimo apno po vrhu prsti, nikakor pa ne obenem ali kmalu potem, ko smo polivali gnojnico. Za dodajanje apna je tudi še čas, ko kompost prvič prelopatimo.

Če tako delamo, imamo v kompostnem kupu v pravem razmerju vse, kar je potrebno: vlago, zrak, bakterije, ki pridejo v kup z gnojem, ter hrano za bakterije. Kompost se ob naglem trohnenju tudi primerno ogreje in bakterije lahko opravljajo svoje delo v najugodnejših okoliščinah. Ko kup vre in se začne sesedati, uhaja pri tem zrak in je treba kompost prvič premešati. Če je kup preveč suh, ga lahko tedaj tudi navlažimo.

Čez kake 3 ali 4 mesece lopatimo drugič in čez nekaj mesecev še tretjič, tako, da je lahko v enem letu kompost že goden za razvažanje.

Kompostni kup napravimo v kakem zavetnem in senčnem kraju, da se manj izsuši. Lahko ga tudi zasadiamo z bučami. S tem močno oviramo rast plevela, ki ga moramo sicer skrbno pleti, da ne napravi semenja, ki bi ga nato razvažali na travnike in njive.

Najboljši čas za razvažanje komposta je jesen, da zleze čez zimo v zemljo. Na travnike pa ga lahko vozimo tudi takoj po košnji sena, kar dobro varuje mlado travo pred sušo. Na 1 hektar ga potrosimo približno toliko kakor hlevskega gnoja, če je dobro napravljen in če smo dodajali gnojnico in gnoj, če ne, pa nekoliko več.

KNJIGA O VERONIKI DESENIŠKI V ITALIJANŠČINI

Prof. dr. Martin Jevnikar, ki je profesor slovenščine v Trstu in tudi na univerzi v Padovi, pripravlja za padovansko univerzo razpravo v italijanščini z naslovom *Veronika Deseniška v slovenski in svetovni literaturi*. Bo precej debela knjiga in je pripravljena že nad polovico.

Naše prireditve

Farna mladina v št. Janžu priredi na pustno nedeljo, 26. februarja, ob 7. uri zvečer pri Tišlerju v št. Janžu čarobno burko

LUMPACIJ VAGABUND«

ali »Zanikrna trojica«.

Vabljeni.

Mladina iz št. Janža vabi na pustno nedeljo popoldne ob pol 3. uri na veseloigro

»LUMPACIJ VAGABUND«

ali »Zanikrna trojica«.

Prireditve bo pri Cingelcu v Glinjah.

Prisrčno vabljeni!

Farna mladina Železna Kapla vabi na pustno igro

»REPOŠTEV«,

ki bo v nedeljo, 20. februarja, ob pol dvanajstih v farni dvorani.

Pred igro bomo uprizorili nekaj veselih prizorčkov.

Vsi prisrčno vabljeni.

Fantje šmihelske fare vabijo na pustni igri

»REPOŠTEV« in

»ZAČARANA SOBA PRI BELI VRANI«

v nedeljo, dne 20. februarja, ob pol treh popoldne pri Šercerju v Šmihelu.

Igri ponovijo na pustni torek, 22. februarja ob pol osmih zvečer pri Šoštarju v Globasnici.

Prisrčno vabijo šmihelski fantje.

Vabilo

Učenke gospodinjske šole v št. Rupertu pri Velikovcu prisrčno vabijo vse, ki se radi nasmejajo na

PUSTNO PRIREDITEV,

ki bo na pustno nedeljo, dne 20. februarja 1966, ob 14. uri v št. Rupertu in ob pol 8. uri zvečer v farni dvorani v Pliberku.

Farna mladina Dobrla ves priredi veseloigri

»KRATKOVIDNA URŠKA« in

»KARLOVA TETA«

v nedeljo, dne 20. februarja, ob pol treh popoldne v farni dvorani v Dobrli vesi, in v torek, 22. februarja, ob pol 8. uri zvečer pri Ilgu v Kazazah.

Prisrčno vabljeni!

Prosvetno društvo »Rož« vabi na igro

»LAŽIZDRAVNIK«,

ki bo na pustno nedeljo, dne 20. februarja 1966, ob 19. uri zvečer pri Antoniču na Reki.

Po prireditvi bo prosta zabava s plesom.

Farna mladina Žitara ves vabi na šaloigro

»KARLOVA TETA«,

ki jo priredi, dne 20. februarja 1966, ob pol treh popoldne pri Voglu v št. Primožu.

Prijatelji poštenega smeha iskreno vabljeni!

Farna mladina iz št. Lipša vabi na pustno prireditev, ki bo na pustni torek, dne 22. februarja 1966, ob pol osmih zvečer v šentlipški farni dvorani.

Na sporedu tudi srečolov. Sodelujejo: Farna mladina iz št. Lipša, Farna mladina iz Žitare vesi ter godci iz št. Vida v Podjunu.

Kdor hoče končati pust s smehom, naj se udeleži prireditve!

Vsi iskreno vabljeni!

ZDRAVNIKOVO MNENJE:

Nervozni ljudje in nevrotične osebnosti

Nervoza

V vsakdanjem razgovoru pogosto slišimo besedo »nervoza«. Moderno življenje nas čisto prisili, da »izgubimo« živce in da v določeni situaciji reagiramo na »nervozen način«. To se navadno dogaja, ko nas je strah in smo nesporni ali ko nas mučijo skubi, katerih se ne moremo znebiti. Nervozne reakcije se pojavljajo tudi takrat, ko se jezimo, ko smo utrujeni ali pa če stojimo pred nalogami, ki jim nismo kos. V takih in podobnih razmerah postane tudi sicer uravnovešen človek razdražljiv in nepet.

Nevrotiki

Biti nevrotik oziroma nevrotična osebnost je pa nekaj popolnoma drugega. Takšni ljudje so sicer res nervozni, toda ne samo v posameznih redkih situacijah, temveč stalno in tudi takrat, ko povprečen človek nima prav nobenega razloga, da bi bil razdražen. Nevrotik živi nezrelo in nezdravo čustveno življenje in zavzema napram svoji okolici nerealno in napačno, pogosto celo asocialno stališče.

Nekateri pravijo, da so nevrotiki namišljeni bolniki. S tem hočejo poudariti, da gre za ljudi, ki se smatrajo za bolne, čeprav niso. Bolnikov v takšnem smislu pravzaprav ni. Človek, ki si domišlja, da je bolan, je v resnici bolan, včasih celo resno in hudo, četudi zdravnik pri objektivnem pregledu ne bo našel na organih nikakih patoloških sprememb. Seveda pa negativen zdravniški pregled še ne pomeni, da nekdo ne bi bil bolan. V našem telesu pride pogosto do funkcijskih motenj, ki so, kot pravimo, psihogenega porekla, kar pomeni, da imajo svoj izvor v našem duševnem življenju. Te motnje se odražajo v živčevju in preko njega tudi na drugih organih. V takih primerih se človek subjektivno čuti bolnega, kljub temu, da objektivno ne kaže nikakih bolezenskih znakov. Na žalost medicinska diagnostika še ne more razpoznati finih sprememb izredno zamotanih dogajanj v našem živčnem sistemu. Zaradi tega se utegne zgoditi, da marsikdo ne bo smatral psihogenega obolenja, oziroma telesnih motenj, ki imajo svoj vzrok v duševnem življenju, za bolezen.

Če smatramo, da nevrotik ni namišljen

bolnik, ampak človek, ki je resnično bolan, tudi ne bomo napačno trdili, da se dela bolnega. Res je sicer, da se nevrotiki zelo radi izogibajo reševanju raznih nalog ter bežijo pred odgovornostjo in težkimi dolžnostmi. Delajo pa to oni zaradi tega, ker je njihovo čustveno življenje nezdravo, ker je njihov značaj nezrel in ker je celotna osebnost v svojem razvoju motena. Take ljudi moramo smatrati za bolnike ter ravnati z njimi kot z drugimi pravimi bolniki. Vendar pa moramo nevrotike smatrati za popolnoma odgovorne za svoja dejanja v nasprotju s pravimi duševnimi bolniki, psihotiki, ki za svoja dejanja ne odgovarjajo. Nevrotikom moramo pomagati, da bodo zavzeli do življenjske stvarnosti pravičen in zrel odnos, da bodo tako postali čimprej pozitivni in konstruktiven element. Nevrotičnost se lahko pojavi v vseh življenjskih dobah od rane mladosti pa do pozne starosti. Nevrotična struktura osebnosti nastane že pri otroku, četudi se popolnoma razvije navadno šele v zrelejši dobi.

Telesne motnje psihogenega porekla se v enakem razmerju javljajo pri obeh spolih. Popolnoma napačno je mnenje, da je nevroza nekakšna moderna bolezen, ki naj bi bila le posledica današnje hitrosti in zamotanosti življenja. Nevrotiki so bili že takrat, ko je potekalo življenje počasneje in bolj enolično, kot poteka danes. Človeška zgodovina pozna prave epidemije nevrotičnosti, kot so n. pr. razni pojavi bičarjev v XIV. stoletju, preganjanje čarovnic, križarske vojne otrok ter podobni dogodki.

Karakterizacija nevrotične osebnosti

je njega nesigurnost pred življenjskimi nalogami. Tak človek nima zaupanja v svoje sposobnosti. Nevrotik je nesposoben, da bi na normalen način dosegel priznanje okolice, v kateri živi. Zato neprestano poskuša, da bi doživel lastno vrednost in bi se osvobodil strahu pred življenjsko stvarnostjo in nezaupanja vase. Je pretirano egocentričen in nezadostno sposoben za produktivno sodelovanje z drugimi ljudmi, ker je pač njegov socialen čut slabo razvit. Nezaupnost do soljudi mu ne do-

(Dalje na 8. strani)

V dolgih zimskih večerih vam bo najboljše razvedrilo **TELEVIZIJSKI IN RADIJSKI APARAT**

od domače tvrdke

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja, p. Dobrla ves

Zelo ugodni plačilni obroki!

ZA PUSTNI ČAS:

Od kdaj se ljudje

smejejo . . . ?

Pustni čas je čas veselja, zabave in smeja. Po zabavah in na prireditvah te dobe poskrbijo povsod, da je na programu kaj za smeh in dobro voljo. Smeh je zunanji izraz dobre volje in veselega razpoloženja. Pa se pri tem povprašamo, od kdaj se ljudje smejejo in kakšno vlogo je smeh zavzemal v različnih časih človeške zgodovine.

»Smeh je pol zdravja,« pravi znani pregovor. Pa ne le pol zdravja, tudi bolj veselo je življenje v smehu kot pa v resnih gubah zaskrbljenega obraza, ki stalno stoče in jaduje. Že pesem pravi, da »kdor se pa jezno in kislo drži, za našo družbo pač ni.«

Pravijo, da se je Adam prav pristrčno zasmel, ko se je zbudil iz spanja in poleg sebe zagledal lepo Evo. Saj sta bila v popolni sreči in kadar napolnjuje človekovo srce srčca, takrat se mu hoče kar smejati. Torej bo smeh star, kakor človeški rod. Vsa stoletja se človek že smeje. Včasih bolj razbrzdano, pa zopet bolj umerjeno. Že stari narodi so bili prepričani, da smeh tako krepi telo kot zrna hrana. Slep grški pevski prvak Homer opeva bogove na Olimpu, ki so se tako krohotali, »da jim je trebušna mrena poskakovala, kakor kadar večerni piš potresa zeleno perje na vitki veji«. Ta smeh bogov je prišel v zgodovino kot »homerski smeh«, katerega so zvesto posnemali bogovom vdani stari Grki.

Rimljani so imeli po bogatejših hišah nekeke dvorne norce, ki so imeli pravico si prav svobodno privoščiti navzoče, da so tako vzbujali smeh na njihov račun. Plavečali so take najete burkeže s skledo čebule. Prihajali pa so taki kratkočasneži v Rim iz Grčije, kajti grški modrijani so bili bolj duhoviti in izobraženi.

Po razpadu rimske države in za časa preseljevanja narodov se ni nikomur ljubilo smejati. Gorja je bilo preveč, še več pa barbarskih navad, kajti smeh ob duhoviti šali je znamenje višje kulture.

Pravi naval smeja pa je zajel Evropo v 14. in 15. stoletju. Tej dobi so rekli »renesansa« in skušali so takrat človeka zopet narediti vse bolj plemenitega, kulturnega po vzorih stare grške kulture.

Na Francoskem je bil zdravnik Rabelais največji šaljevec. Tako visoko je cenil smeh, da ga je bolnikom naravnost predpisoval kot zdravilo. V kakšnih stekleničkah so ga bolniki uživali, ni nikjer zapisano.

V nemškem mestu Kölnu je knez Ivan Klement takole branil smeh: »Vinski sodi bi se razleteli, če ne bi včasih odmašili voh. Nas bi pa tudi razneslo vino modrosti in resnosti, če si ne bi dali duška v smehu.« Stari Slovani so se zbirali okoli potujočih pevcev, ki so ubirali strune na plunki, vmes pa pripovedovali ljudstvu kratkočasne, da so se za trebuhe držali. Ko je prišel veseli godec v gradišče, je bil tam dan radosti in smeja. Iz cele županije se je

ZA MLADINO
IN PROSVETO

Kdo nosi odgovornost?

Umazanija v sliki in malovredna literatura zavzemata vedno večji razmah. Zlasti v svetu blagostanja in visoke civilizacije najde ta zli parazit ugodna tla, kjer z neverjetno naglico in spretnostjo zastruplja celotno življenje. Moralna načela in javna morala so ogrožena: mnogim je to, kar je včeraj še veljalo za nedopustno in nemoralno, danes postalo že samo ob sebi razumljivo, sodobno in zahteva družabnosti.

Zaskrbljeni so očetje in matere, ko vidijo nevarnost, ki grozi njih otrokom, zaskrbljeni pa so tudi oni, ki nosijo odgovornost za zdravje ljudstva. Tudi pri nas so se združili v »Zvezo staršev proti umazaniji in malovredni literaturi«, kakor je to v mnogih drugih kulturnih deželah, oni, ki so spoznali grozečo poplavo umazanije. Pred nedavnim so naslovili na vse, ki so po po-

klicu soodgovorni za zdravo rast mladih, sledeč poziv:

»Ozračje, v katerem živimo, je danes bolj kot kdaj prežeto z brutalnostjo, seksualnostjo, je okuženo z umazanijo in malovredno literaturo. Ilustrirani zvezki šundromanov, plakati in filmi so vedno pogostejši predmet neokusnih nespodobnosti.

Starši — oče in mati — so v prvi vrsti poklicani, da z vestno in zavestno odgovornostjo vzgajajo doraščajočo mladino v značajne, pravno misleče ljudi, ki bodo zmožni o pravem času jasno spoznati nevarnosti ceste, negativne vplive kina, televizije in malovrednega tiska ter jih tudi odkloniti.

Zato: posvečajte več časa otrokom — pojasnite jim čimprej skrivnost življenja — dajte jim dobre knjige — poiščite jim dobre prijatelje — dovolite jim šport — pogovarjajte se z njimi o vseh problemih mladine in časa...«

Iz filmskega sveta

UPRAVIČENO ODLIKOVANJE

Filmi, ki dosežejo v enem letu nad tri milijone obiskovalcev, so deležni odlikovanja z »zlatim platnom«. Doslej je bilo to dodeljeno šele trinajstim filmom. Pred kratkim je prejel to priznanje nemški film »Dr. med. Hiob Prätorius«. Takšno odlikovanje je zares demokratično in zares objektivno, saj določijo nagrajenca ravno gledalci s svojo udeležbo.

zbralo mlado in ob zvokih godčeve plunke so rajali, peli, in smeh je odmeval pozno v noč.

V vseh dobah so ljudi zabavali šaljevci, ki so prejeli od Boga posebne darove zgovornosti in duhovitosti. Nekateri taki šaljevci so ostali zanimivi skozi dolga stoletja.

Kurent — dumme August

V srednjem veku se je s svojimi dovtipi odlikoval neki italijanski humorist, ki je stanoval v Parizu pri neki družini z imenom Harley. Mnogo smeja je vzbujal in kmalu je postal ljubljenec Parižanov. Klicali so ga kar z »arlechini« — kar bi rekli po naše: harlekin ali hišni šaljevec. Nosili so obleke, obložene s pisanimi krpami in s koničastimi kalami, katere so krasili številni rogljčki in kraguljčki.

Po tej šaljivi osebi je prevzel svojo zunanost naš kurent. Tudi od njega vise navadno celi šopi pisanih trakov, z nogami pa

»DON CAMILLO« POSTAL TOVARIS

Znani filmski igralec Fernandel zopet nastopa kot nasprotnik Pepona na platnu. Tokrat v filmu »Tovariš don Camillo«, ki je že peti film iz življenja ob Padski nižini blizu Ferrare, v katerem je prikazano kulturno-politično-gospodarsko življenje v zgornji Italiji, kjer ima med revnim in neizobraženim ljudstvom komunizem, ki je tam zares svoje vrste, veliko premoč. Film predvajajo v Beljaku.

poskakuje in igra na harmoniko vesele in poskočne melodije. Njemu je podoben tudi Pavliha ali belokranjski Jurij.

Na Angleškem tudi poznajo nosilca smeja in šaljevca in ga kličejo clown. Njegov španski stanovski tovariš pa se imenuje »gracioso«. Hanswurst ali Jancz Klobasa je na Nemškem vtelešen smeh; ponekod pa ga zamenjajo z »der dumme August«.

V srednjem veku so na gradovih, kjer je potekalo življenje v dolgočasju, bili šaljevci še posebno dobrodošli in v časti. Ponekod so jih imenovali kar »ministre smeja«. Na posebno duhovite dvorne norce so bili njihov gospodarji zelo ponosni. Izmenjavali so si jih kot kakšno dragocenost. Tako so prišli taki dvorni šaljevci večkrat do precejšnje veljave. Postalni so nekakšna javna vest. V norčavi in duhoviti obliki so velikašom večkrat povedali marsikatero bridko resnico, katere si jim nihče drug ni drznil povedati.

vam napišem, teta? Kakšni so ljudje, kadar se napijejo? Kako se vsak rad obregne ob natakario? Bog obvari! Ni besedice tarnanja, nobene tožbe, da mi je hudo. Kaj torej? Čemu potem sploh pisati? Zakaj prav danes pisati, ko je nedelja in vsak hip potrkva gospodinja na vrata? Ko da je svinec v nogah, oči lezejo skupaj, glava je razbolela. Kaj se sliši s pisanjem, natakario?

Geometer sklenc stavo, da ne bo miroval! Če se domisli in jo povpraša: Ribica, nekoč vas nisem klical za Ribico, ne za Anico, ampak za Kristo! Se spominjaš, Ribica? Ali nisi tedaj nosila narodne noše, ki se ti je tako lepo podala, da sem bil ves navdušen in nor za tabo?

Teta, ne zamerite, da sem toliko časa molčala! Saj bi vam niti sedaj ne pisala, če... če... Ne, ne napišem, da mi je hudo. Da je prišel semkaj geometer, ki se zaklinja, da odkrije mojo skrivnost, zato vam pišem.

Teta, zato vam pišem, ker se mi toži po domu, ker mislim na vas, pa ne vem, če sploh smem upati, da niste name hudi. Če niste, pišite mi, kako je doma. Svoj naslov vam pošljem za vsak primer...

Tako nekako bi pisala. Tako tudi napiše. Sicer je pa prav vseeno, kako napiše. Pisma itak ne bo oddala na pošto. Najmanj desetkrat je že pisala v teh mesecih teti, vselej ji je pisala, kadar ji je bilo hudo. Nobenega pisma pa ni oddala na pošto.

Da je z geometrovim prihodom v mesto

Otročki
kotiček

PUST

V starih časih je živel na svetu Pust. Uganjal je marsikatero burko ter nagajal celo smrti in hudobcem. Pa vendar sedi tudi on v nebeškem kraljestvu med angeli in svetniki. — Poslušajte, kako se je to zgodilo!

Služil je pri nekem bogatem kmetu dolgih sedem let. Prislужil si je sedem denarcev in suknjico. Ko je končal to službo, se je napotil po svetu. Koder koli je hodil, je vpil: »Sedem let sem služil — sem sedem belih denarcev zaslužil — in suknjico.«

Srečavali so ga berači in Pust, ki je bil usmiljenega srca, jim je kmalu ves denar razdelil. Končno mu ostane le še suknjica. Pa ga poprosi za dar še raztrgan berač, ki pa je bil sam ljubi Bog. Pust mu dá svojo suknjico.

Nazadnje je moral Pust umreti. Sveti Peter ga ni spustil v nebesa, ker je bil brez suknjice.

»Pa mi pusti vsaj pogledati skozi vrata v sveta nebesa!« je prosil Pust. Sveti Peter odpre vrata: »No, pa pokukaj malo v nebeško slavo.«

Pust pa je hitro vrgel svoj klobuk v nebesa in rekel sv. Petru, naj ga pusti noter, da gre ponj. Ko pa je bil enkrat v nebesih, se je usedel na svoj klobuk in dejal:

»Bog je dal tako pravico, da sme vsak na svojem sedeti!«

Tako je prišel Pust v nebesa.

Ljudska pripovedka

Kdo zna?

Mačka stika okrog hiše,
miška v luknjo jo po...
Petelinček putko čaka,
koklja v gnezdu koko...
Račka v luži hrano išče,
vrabcev polno je dvo...
Naša Meta v hlev pokuka,
lačna kravica za...
Gospodinja žgance kuha,
v sobi spita dva le...

MATIJA MALEŠIČ:

30

V ZELENEM
POLJU

roža

Natakario potoži gospodinja v kuhinji, da se ne počuti najbolje. Komaj da se drži na nogah, ura gre že proti tretji, zvečer je bilo gostov kot na semnju. Gospodinja pregovori svojega moža, da ostane pri gospodi, ki se ne spravi iz posebne sobe.

V svoji sobici je natakario kar omahnila na neodgrnjeno postelj, zarila glavo v blazino in oblečena nepremično obležala.

Gospodje v posebni sobi so postajali še glasnejši ko prej. Petje, posamezni vzkliki so prodirli vse do natakaričine sobe.

Ribica! Odslej ji noben gosposki gost iz mesta ne poreče drugače ko Ribica. Ribica, Ribica, Ribica! Jutri se kdo domisli na drugo, še bolj zaničljivo in poniževalno ime. Ostane ji tudi tisto ime poleg Ribice, na Anico pa bodo pozabili. Saj natakario je zato v gostilni, da se lahko vsakdo vanjo obregne. Cunja, v katero lahko vsakdo obriše svoje umazane roke...

Sunkoma vrže natakario s postelje. Odločno si pripravi pisemski papir na mizo, črnilo, peresnik. Poskusi na časopisnem papirju, če pero lepo piše.

»Draga teta!«

Po teh dveh besedah na pismu pa se zare proti oknu. Jutro se že oglašja. Ptički

na kostanjih pod oknom ga glasno pozdravljajo.

Teta tam v Ljubljani je sedaj gotovo že pokonci, če ni že v stolnici. Nikdar ni zamudila prve maše. Ko je tudi najbolj pridni in najbolj zgodni študent zazelal izpod odeje in skušal skozi okno presoditi po svetlobi, koliko je ura, se je teta že vrnila od maše in šla buditi tistega, ki jo je prosil zvečer, naj ga pokliče.

Tam doma pa ugašajo ženice treske, s katerimi so si svetile s hribov proti fari. Kdaj reve le vstajajo, da pridejo tako zgodaj v cerkev? Mati so že nametali zrnja kokošim, zakurili so na ognjišču ogenj, dojit gredo v hlev. Prebudili so sinčka, ki pojde z živino na pašo, vsi drugi v hiši še spijo. Saj je zaspal tudi sinko, ki so ga prebudili. Dvignil se je, debelo pogledal mater, začudil se, da je že spal, ko da niti prebujen ni bil.

Drugi ljudje vstajajo okrepčani in sveži po mirnem spanju, natakario pa niti oči še ni zatisnila. Drugi ljudje gredo k maši, natakario pa naj jih po maši že čaka v gostilni, da jim postreže!

Glasni vrišč doni iz posebne sobe. Kaj ni to geometrov glas? Stavi, da v štirinajstih dnevih, najkasneje pa v enem mesecu, potegne kopreno z natakaričine skrivnosti. Kajpa, saj natakario sploh ni ženska, da bi jo kdo spoštoval ali imel do nje kak obzir...

Natakaričino pero se dotakne pisma. Ali beseda ne gre in ne gre na papir. Kaj naj

povečana nevarnost odkritja, da jo s sramotilnim imenom Ribica bolj ponižujejo ko kdaj prej, da ji bo odslej huje ko kdaj prej, to je zdaj sporočila teti. Ko je končala, ji je pero padlo iz roke, prej ko je napisala naslov. Glava ji je omahnila na pismo...

Ko je tisto jutro potrkal gospodar na njena vrata in jo opozoril, da ljudje že prihajajo od maše, je nepričakovano hitro prišla v gostilniške prostore. Saj se ji ni bilo treba tisto jutro oblačiti in pospravljati sobe in postelje. Le spanec si je izmislila iz oči in na postelji je poravnala in pogladila odejo.

Gospodje, ki so se odzibali pri belem dnevu iz posebne sobe, so začeli kapljati okoli poldneva na pivo in kisle ledvičke. Natakario se je delala nevedno. Ko da zjutraj sploh ni utekla od njih. In že jo je navdajalo upanje, da ne vedo, kaj so ponoči počeli. Na tisto nesrečno ime se ni nihče spomnil, dokler se ni prizibal geometer.

»Ribica, kako si spančkala?«

»Ribica! Saj res, Ribica!«

»Ribica, Ribica! Na, včeraj, danes zjutraj hočem reči, sem ga pa moral res imeti, da sem pozabil! Ribica!«

»Ribica, še vrček!«

»Ribica! Ledvičke!«

»Ribica, Ribica!«

Natakario je pobledele. Ime jo je zbadalo ko s šivanko. Ponižanje in zaničevanje ji je pomenilo. Neprespana noč je po-

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O

B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

Vera Maria Volk:

ZADNJA VEČERJA

Lepega poletnega jutra je sonce razlivalo svoje zlate žarke čez strehe rimskih palač. Na mestu, kjer peljejo za šumečim vodnjakom krasne stopnice do vrha pred veliko sprednja vrata cerkve sv. Trojice, so se zbirali poklicni cerklari. Tu so čakali ugodno priliko, da pade na njih oko slikarja. Živahno so se razgovarjali ter glasno ugibali, kaj bodo današnji dan doživeli.

Kljub rani uri se je napotil znameniti slikar Michelangelo k španskim stopnicam. Že dalj časa je mrzlično iskal model Kristusa za svojo sliko »Zadnja večerja«. Ta naloga ga je tako izpolnila, da noč in dan ni miroval. Ognjevitost mu je kipela kri po žilah, v srcu se je dnevno rodilo novo navdušenje, svet okoli njega se je pogreznil v nevidni prepad, imel je vedno le sliko pred očmi, na kateri sta manjkali še dve osebi.

Tik pred namenjenim ciljem se je ustavil. Neka notranja sila mu je napovedala dvigniti pogled. Presenečen se je zdrznil. Zapazil je mladeniča, tako blagega in nedolžnega izgleda, da mu je zastala sapa. Lasje so v kodrih obdali veličastno obličje, katerega je prešinila nenavadna luč ter prepričalo strmečega umetnika, da na vsem svetu nima lepše Kristusove glave. Približal se je mladeniču ter ga ponižno prosil, če bi hotel biti model za sliko, ki bo služila pobožnim namenom. Mladenič je od veselja ponosa zardel ter ganjeno dejal, da zelo rad sprejme častno ponudbo. Slikar ga je nenadoma povedel na svoj dom, kjer je z gorečo vnemo nadaljeval umetniško delo.

Minili so dnevi in tedni. Michelangelo je neutrudljivo vihtel čopič ter ga namakal v razne barve. Končno je napočil dan, ko je postava Kristusova dovršena gledala s platna in kronala ves trud. Toda še je manjkalo — Judež!

Slikar je ponovno začel iskati primerni model. Toda tokrat ni imel sreče, vsi napor so ostali brez uspeha. Nikjer ni našel obraza z žigom hudobije, kakor ga je Judež potreboval. Obupan je pokopal nado, da bi kdaj dokončal sliko. Še za španske stopnice se ni več zanimal in ves potrt sedel doma.

Nekega dne se je brez prave volje podal v mesto. Mračnega lica se je približal cerkvi sv. Petra. Zraven vhoda je sedel berač in prosil vernike za milodar. Tudi slikar je segel po denarnici in spustil miloščino v raztrgani klobuk. Pri tem je nehote pogledal berača in kakor prikovan obstal. »Judež!« ga je prešinila misel in kri mu je planila v glavo. To ni bil več človek, ne, prava pošast, ki je sedaj brez sramu dvignila obraz, razjeden od grešnih strasti.

V tem trenutku so se v Michelangelu

prebudile stare sile in speče umetniške pobude. Stisnil je pesti, ker moral se je premagati, da ne bi glasno zavriskal. Tresoč od razburjenja se je sklonil k beraču in mu ponudil visoko vsoto denarja, če bi mu hotel biti model. Berač je takoj pristal in sledil mojstru v umetniško delavnico.

Zopet so minili tedni, preden je slikar napravil zadnjo potezo na platnu. Premagan od sreče, da je delo izvrstno uspelo, je stopil nekoliko korakov nazaj, razprostrl roke, kot da bi hotel objeti ves svet in dejal beraču: »Santa Maria! Le poglej, kaj sem s Tvojo pomočjo končal!« Nadaljnje besede so mu zamrle v grlu, ker se je berač krčevito jokajoč zgrudil na tla. Med ihte-

Z letalom v London

Na povabilo naših stalnih gostov, družine dr. Holroyd iz Londona, sem se odzvala in obljubila, da preživim božične praznike v njihovi sredi. Odločitev za potovanje z letalom mi ni bila lahka. Izgovarjala sem se na vse načine, ali ni ostalo drugega, kot napraviti družini to veselje. Bližal se je dan odhoda, 22. dec. 1965. Do Salzburga sem se peljala z brzovlakom, od tod do letališča z avtobusom. Tu že zagledam ptiča, ki bo poletel z menoj preko planin, ravnin in morja. Štejem še minute odhoda. Postajam živčna; srce bije vedno močnejše. Že se odpravljam z drugimi potniki v letalo; za nami zapre stevardesa (postrežnica v letalu) vrata. Ko smo vsi na svojih sedežih, so že zabrneli motorji, eden za drugim, s polno brzino. Počasi se je pričel pluč odmikati. Veselim se še in smejem. Ali medtem je že zmanjkalo tal in dvigamo se vedno višje in višje. Za kratek hip pogledam pod krilo letala in vidim, kako je potegnil kolesa v notranjost trupa. Mislim si: »Sedaj sem postala plen jastreba in mogoče ne bom več videla doma.« Letalo se nagiblje enkrat na desno, drugič na levo; grozen občutek. Ko gledam po ostalih potnikih, eden blede, drugi stiska zobe, tretji obrača oči. Jaz tudi nimam korajžje, gledati zemeljsko naravo od zgoraj v strahu, kaj bi bilo, če bi vse odpovedalo. Pravkar zapuščamo meglo pod seboj, zagledamo sonce, dolina vsa v megli. Zdi se, kot da se peljemo čez morje, ko vidim, da je dolina vsa v valoviti megli. To je tako lepo, da sploh ne najdem pravih besed, da bi opisala.

Dokler letalo ni doseglo prave višine in

njem je jecjal: »Mojster, ne poznate me več? Vaši lepi Kristusovi glavi sem pred leti posodil svoj obraz. Od tega časa sem nizko padel. Denar me je pokvaril in mi odprl vrata do grešnega življenja. Šele ob pogledu na Vašo sliko se zavedam, kaj sem izgubil. Sram me je in globoko se kesam, toda prepozno!«

Slikar se je milega obraza nagnil k beraču: »Tvoji grehi so ti odpušteni, ker te je s pomočjo Kristusove slike, za katero si dvakrat v življenju bil model, božja milost spreobrnila. Pojdi v miru in izkoristi ostali čas!«

Berač se je potolaženo dvignil od tal, hvaležno poljubil slikarjevo roko, denarja ni hotel vzeti. Nemo se je poslovil od slike, nato pa tiho za seboj zaprl vrata. Slikar je stal ob oknu in gledal, kako se je berač pomešal med ljudi. Še nekaj časa je videl raztrgani klobuk, potem pa je tudi on izginil v mestnem vrvežu.

brzine, vožnja ni bila prijetna. Letalo je prišlo večkrat v prostor z redkim zrakom in padalo, kot da strmoglavimo. Strahoten občutek! Vendar se kmalu opomore. Zdelo se mi je, da bom morala uporabiti vrečko (za bljuvanje), če se vožnja ne zboljša. Hvala Bogu, ko smo dosegli višino 5500 metrov, je postala vožnja mirna in hotela bi se peljati kar okoli sveta. Vendar po dve in polurni vožnji je letalo že začelo krožiti nad Londonom in pristajati. Tudi tu je že tema okoli tričetrt ure pozneje kot pri nas. Čudovit pogled, ko krožimo nad mestom, razsvetljava v nepopisnih barvah.

Po pristanku izstopimo. Stevardesa nas pelje v ogromno dvorano letališča. Opravimo pregled potnega lista in druge predpise in ostala je še skrb, kje dobiti kovček in pa kje najti gostiteljsko družino, ki me po dogovoru čaka na letališču. V tem zagledam tekoči trak, ki prenaša kovčke, seveda tudi mojega, a se ne ustavi, in skrb me, kje ga dobiti. Napisi so vsi samo v angleščini, ki je ne znam. Po dolgem iskanju končno vendar najdem kovček. Kje neki sedaj najti še čakajočo družino med to ogromno množico potnikov različne barve in plemen. Dolgo gledam in iščem, vendar vse zastoj; in znašla sem se zopet ob tekočem traku. In ta trenutek mi neki uslužbenec iztrga kovček in ga zopet vrže na trak. Neprijetno. Vendar sedaj že vem, kje ga dobim. In tako zopet najprej iščem znanca, vendar zopet nič ne opazim. Sicer to ni čudno, ker vsako minuto pristane drugo potniško letalo in je dvorana stalno natrpana ljudi, čeravno vedno drugih. Končno sem imela srečo, da sem nalezela na

nemško govorečega nastavljenca, kateremu sem že vsa obupana potožila in mu na zahtevo izročila moj naslov in družino, h kateri sem bila namenjena. Kmalu nato čujem iz zvočnika, da iščem družino dr. Holroyd in ob tem me že zagleda gospa in pozove po imenu. Bila je samo par metrov od mene in gospod doktor malo dalje in se v tej gošči ljudi nisimo prej opazili. Bil je pristrčen sprejem in počutila sem se po tem skrbi polnem iskanju vso srečno.

Sedaj pa še nekaj doživljajev iz Anglije. Za vsak dan je imela družina po že prej izdelanem načrtu pripravljene izlete. Imela sem priložnost si ogledati vse znamenite zgradbe od kraljičinog gradu do moderne veletrgovine, ki je bila petnadstropna z devetimi dvigali, ki so služila za prevažanje ljudi. Bilo je tu kot v Babilonu, kupci vseh narodov: domačini, Kitajci, Indijci, Japanci, Turki, Afričani in bogve odkod še. Če bi bila sama, bi me bilo kar strah med to slikovito množico devetmilijskega mesta. V tem obupnem cestnem prometu me niso spustili same proke ceste, niti toliko, da bi oddala pošto. Doktor mi je dejal: »Marija, hier ist kein Turner See« (Marija, tu ni Zablasko jezero). Bali so se, da se mi ne bi kaj hudega pripetilo.

Družinski obiski se vršijo tu ob večernih urah. Skoraj vsak večer smo bili povabljeni k drugi družini njih znancev. Povsod je bila miza obložena z najboljšimi jestvinami in pijačo. Nekega večera smo se peljali celo dve uri daleč izven mesta, k neki škotski družini. Tam sem videla njihov pisano narodno nošo z narodnim godalom mešnicami (dudami). Godbenik je igral zelo živahno. V narodni noši je 8 metrov blaga. Kamor smo prišli, je bil moj gostitelj name zelo ponosen. Ko me je predstavil, je vedno omenil, da znam nemško in slovensko. V neki družini sem se pogovarjala s Poljaki slovensko-poljsko. Kar ni šlo z besedo, smo se sporazumeli z kazanjem. V nedeljah in praznikih so me zapekljali v katoliško cerkev, ki je bila vselej nabito polna. K svetemu obhajilu gredo skoraj vsi navzoči. Gostitelj je dejal: »Marija muß in die Kirche« (Marija mora k sv. maši), in me opozoril, da mora vsaka ženska imeti na glavi ruto ali pajčolan. Razkazal mi je svoj delokrog na visoki šoli. Načeluje 800 študentom in 44 učiteljem.

Od teh treh tednov bivanja v Londonu, ki sem jih preživela brezskrbno, sem odnesla najboljše vtise in mi bodo ostali v trajnem spominu.

Hitro je potekel čas in morala sem odleteti nazaj v domovino. Tokrat je bil polet prijeten in lep.

Družini dr. Holroyd in ostalim, kjer sem bila v gosteh, se za izkazano gostoljubnost iskreno zahvaljujem in se veselim, da se poleti vidimo zopet doma na Koroškem.

Marija Polzer

mogla k temu, da je v nekaterih trenutkih mislila vreči gospodi in smehljajočemu se gospodarju polne vrčke piva pod noge in pobegniti kamor koli. Rajši kam za dekle pri svinjah kot pri taki gospodi za natakario!

Ribice ne bodo nikoli pozabili! Geometer ne bo miroval! Povsod jo spremlja s svojimi pogledi! Ne bo ji tu obstanka!

In po kosilu, ko se je pomirilo prihajanje in naročanje gostov, je natakario brez oklevanja stekla v svojo sobico, dopisala naslov in vrgla pismo v nabiralnik na gostilni »Pri zlati ribici«.

Tudi v ponedeljek se gospodje še govorili o Ribici, v torek, ko so svoje mačkasto razpoloženje čisto pregnali, so pozabili na to nesrečno in poniževalno ime. Geometer je imel menda dovolj opravka v svoji pisarni in ni mogel posedati v gostilni in vrtati v natakario in njeno skrivnost. In natakario je bilo žal, da je v naglici in nepremišljenosti oddala pismo.

V sredo zjutraj je le okoli obrtniške mize sedelo nekaj gostov in ni imela skoraj nobenega dela. Prav tedaj, ko je skozi lino govorila z gospodinjo v kuhinji, je zadonel tja od steklenih vrat znan glas: »Dobro jutro!«

Natakario je pobledele. Gospodinja se je prestrašila, kaj ji je in odkod ta sprememba v obrazu? Natakario se ni ganila od line in ni pogledala na gosta, ki je voščil dobro jutro in treščil steklena vrata za seboj.

»Metka!«

Natakario je vrglo od line. Ni se mogla več premagovati.

»Teta!«

Pivci pri obrtniški mizi so dvignili glave. Metka ji je ime, ne Anica?! Čuj, prijatelj, čuj! »Torej Metka in ne Anica!«

V kuhinji so pozabile ženske na vrelo vodo v loncih. Metka: Oho, to pogleda in prislunke geometer!

Metka je potisnila teto v posebno sobo, da se zijala ne napasejo do siteda.

»Tu si torej... tu si torej... tu si torej...« Ko da ni znala teta nič drugega povedati.

Ali ko ji je Metka prinesla jesti in piti, je teta hitro prišla tudi do drugih besed.

»Natakario!... Ti boš meni stregla!... Moja Metka, moja nečakinja... najljubša... natakario! Zadnja, kateri si postregla, sem jaz, da veš! Kje je gospodar?«

Teti ni bilo nič dopovedati. Metka se ni mogla ubraniti prepričanja, da se je te odločnosti teta naučila od svojega rajnega moža, ki je bil orožnik.

Gospodarja k sreči ni bilo doma. Metka je pripeljala v posebno sobo gospodinjo, ki ji je bila zelo naklonjena. Kaj sta se pomenili s teto, Metka ni čula. Po dolgem, dolgem razgovoru jo je gospodinja gledala s sočutjem. In samo prikimala je, ko ji je teta naročila, naj hitro pospravi svoje stvari in se pripravi na pot.

Ali po mestecu se je že razvedelo: ne Ribica, ne Anica — Metka! Imenitnega rodu

je, tisto o skrivnosti, zanimivosti in znamenitosti ni nobena pravljica! Po njo je prišla teta v klobuku! Gosposkega rodu je Ribica — Metka!

Geometer ni vzdržal v pisarni. »Ali nisem rekel? Pa to je šele začetek!« In je prihitel na pivo, da vidi gosposko teto, ki se je razjokala — kakor pravijo — ko je zagledala svojo nečakinjo ko navadno natakario. Prišli so drugi gospodje iz pisarni. »Ali res? Ribica? Ali je mogoče? Kaj nismo prav slutili? Ali nismo vedno trdili?«

Metka ni nikomur več postregla. Gospodar je robantil. Sturinajstnevna odpoved! Ali naj sedaj sam streže? Strezi ti, žena, ki te je samo srce! Vsaj toliko časa naj ostane, da najdem drugo! To je zahvala, da sem jo vzel v službo brez knjige in sploh brez vsake listine, na samo lepo besedo!

Teta pa ni popustila! Plača, če ne gre drugače! Koliko hočete? Toda, Metka ne bo nikomur več stregla! Gospodinja pa ni hotela čuti o kaki odškodnini! Tako poštenih natakarij ni zlepa nikjer! Škoda je zanjo, res! Ali da bi ji za njeno poštenost delali sitnosti in težkoče, Bog obvari!

Teta je naročila kočijo, toda gospodinja ni odnehala in tako sta se odpeljali v njihovi kočiji. Lepše kočije pa ni bilo v vsem mestu, kot je bila kočija gostilne »Pri zlati ribici«. V špalir so se postavili gospodje, bilo je radovednežev, da je Metka zakrila obraz, ko je oddrjala kočijo izpred gostilne »Pri zlati ribici«.

Teta je sedela pokonci in je prezirljivo zrla na radovedneže. Še jecala se je na Metko. »Kaj se skrivaš? Vesela bodi in ponosna, da se je tako končalo!«

Metka ni mogla biti ne vesela, ne ponosna. Tete se je skoraj bala. Kakor je skrivala po mestu obraz med radovedneži, tako ga je skrivala po vsej dolgi poti do postaje pred teto. Ni ji mogla pogledati mirno v oči. Tete pa je bila sama ljubeznivost in naklonjenost. Niti sence jeze! Ta dobrota je Metko še bolj bolela in še bolj se je čutila krivo. Ko pa se je hotela obtožiti, ji je teta z dlanjo zatisnila usta. »Ne besedice!« In vso pot do vlaka, na vlak, vse do drugega nadstropja stare ljubljanske hiše ni smela reči nobene besede samoobtožbe. V kuhinji z oknom na grad pa Metka ni mogla več zdržati svojih občutkov.

»Teta, nisem vredna!«

»Vredna si, da bi te pošteno prijela, ker si pobegnila tedaj! Tine je prišel...«

Metko je zbadlo. Vso pot ga teta ni omenila.

»Čakala sva te, čakala, čakala... Saj si ne moreš misliti, koliko sem pretrpela tiste dneve. Ko je prišlo tvoje pismo, da nisi mogla drugače...«

Metka si je zakrila oči. Moj Bog, kako strašno ji je bilo tedaj, ko je pisala teti tisto pismo!

(Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

GALICIJA

(Vesti)

Sedaj se oglašamo tudi mi, da ne boste mislili, da smo zaspali. Lansko leto nam je angel smrti še kar prizanesel, saj smo imeli samo tri pogrebe.

Najprej je umrl Pumpvatov oče v Klančah. Bil je zelo priden in marljiv mož, kajti sam je kupil Pumpvatovo posestvo. Kmalu potem je ljubi Bog poklical v nebesa očeta Ignaca Taška.

Nazadnje pa nas je zapustila Hanzlnova mati v starosti 84 let. Bila je zelo marljiva žena, saj sta z možem svoj dom sama uredila: prenovila sta hišo, postavila nov hlev, kupila zemljišče in tako si ustvarila lepo posestvo. Mati je nabirala rože in drugo zelenjavo ter je peč hodila 4 kilometre daleč v Celovec, da bi jih prodala. Kakor vidimo sta si oba zares s krvavimi žulji zaslužila tako lep dom.

Ob koncu leta pa je morala v bolnišnico Setz Marija, po domače Pušnikova mati. Šlo ji je že na bolje. Že se je veselila, da bo kmalu ozdravila in da bo prišla na svoj ljubi dom. Toda na žalost je prišlo drugače. Na novega leta dan so jo težko bolno pripeljali domov. Zdravje se ji je vsak dan bolj slabšalo. V soboto, 8. januarja,

pa jo je Bog dobro spravljeno poklical k sebi.

Dne 10. januarja so jo pokopali ob obilni udeležbi ljudi iz več far. Domači g. župnik Drobniunig so v lepih besedah počastili rajno kot pridno, verno in pošteno ženo in le škoda, da so take vrste ljudje pri nas zmerom bolj redki, je dejal na koncu svojega govora č. g. župnik Drobniunig.

Rajna Setz Marija je bila rojena leta 1893 pri Pušniku v Encelni vasi. Ko je bila pokojna Pušnikova mati osem let stara, je morala iti že s trebuhom za kruhom. Tako je delala rajna 36 let na različnih kmetijah. Med tem časom pa je bila njena rojstna hiša prodana. To hišo je potem kupil Setz Pavel. Temu je leta 193 umrla žena, ki je zapustila tri sinove stare od 6 do 9 let. Leto po smrti svoje žene se je Pavel poročil drugič in vzel našo rajno Marijo za ženo. Tako se je Pušnikovi materi posrečilo po 36-letih zopet priti na svoj rojstni dom.

Če si prišel k Pušniku, nisi mogel vedeti, da ni bila Marija rodna mati trem otrokom, tako je skrbela in imela rada otroke prve žene.

Pri Pušniku je bila vsako leto majnika majniška pobožnost, zato upamo, da bo ta tudi znanprej še tam.

Pokojni Pušnikovi materi naj ljubi Bog vse dobrote obilo poplača. Naj počiva v miru. Sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

Cene avstrijske hlodovine ustaljene

Poročila, po katerih naj bi se v Avstriji cene hlodovine močno povečale — bilo je govora o povečanju za 30 do 60 šilingov — po sporočilu Zveze avstrijske žagarske industrije ne ustrezajo dejstvu. Ta zveza pripominja, da take vesti lahko spravijo poslovne ljudi, zlasti manjše kupce hlodovine, v zmotu. Iz uradne statistike cen lesa poljedelskih svetov oziroma strokovnih skupin štirih največjih in za lesno gospodarstvo najvažnejših zveznih dežel izhaja, da v splošni meri ni prišlo do nikakšnega ali pa kvečjemu le do neznatnega dviga cen.

Čeprav je morda v posameznih dolinah ali področjih les posebno odlične kakovosti dosegel višje cene, vendar ne more biti govora o težnji za dviganjem cen pri jesenskih nakupih. Preskrba žag s hlodovino je bila lani na splošno mnogo ugodnejša kot predlanskim.

V prvih treh četrtletjih 1965 so posekali nič manj kot 240.000 kubičnih metrov stebenega lesa več kot v letu 1964. Do tega po-

večanja je prišlo zlasti spričo velikih vremenskih katastrof, ki so prizadele ravno področja, v katerih je osredotočena večina avstrijske žagarske industrije, namreč na Štajerskem, Koroškem in Salzburškem. Dvig cen hlodovine bi tudi ne bil v skladu s trenutnim položajem na svetovnem trgu.

Velik promet v dunajskem pristanišču

Blagovni promet v vseh treh dunajskih pristaniščih (Albern, Freudenau in Lobau) se je leta 1965 povečal za okroglo 200.000 ton in dosegel 2,7 mil. ton. V pristanišču Albern prekladaajo v glavnem masovno blago, zlasti žito; v bodoče nameravajo žitni promet v tem pristanišču še bolj razviti. Pristanišče Freudenau (360.000 kv. m), ki je do sedaj služilo bolj kot zimsko zatočišče za ladje, izgrajujejo sedaj za prekladanje kosovnega blaga. Razen tega je v tem pristanišču dunajska carine prosta cona. Pristanišče Lobau je pa končno spričo svojega položaja v bližini velike petrolejske čistilnice določeno za petrolejsko pristanišče. Tu je v gradnji edina naprava za čiščenje tankerjev na Donavi, kjer bodo lahko hkrati čistili po dva tankerja, pa še železniške petrolejske cisterne in tovarnjake.

Spevoigra MIKLOVA ZALA za tamburaški zbor se dobi partitura pri Mirko Hajnzič, Rechberg, 9183 Miklautzhof.

Nervozni ljudje in nevrotične osebnosti

(Nadaljevanje s 5. strani)

pušča, da bi se prilagodil svoji okolici in da bi svoje osebne interese vskladil z interesi skupnosti, v kateri živi. Zavest solidarnosti s sočlovekom mu je popolnoma tuja, ker pač zavzema nasproti sočloveku borbeno stališče, bodisi v obliki ofenzive ali pa defenzive.

Osnovne značilnosti nevrotične osebnosti se v vsakdanjem življenju kažejo na različne načine. Nevrotik nagiba k temu, da nenehno poudarja večjo vrednost svoje osebe, hoče biti superioren ter sistematično podcenjuje prizadevnost in uspehe drugih. Rad se prepušča namišljeni bolezni, da bi tako zakril težave in neuspehe v življenju. Trpi na raznih psihogenih motnjah telesnih funkcij. Nezaveden cilj takih motenj, ki jim pravimo nevroza, je potreba nevrotika, da se prikaže izredno zanimivega, da pri drugih ljudeh vzbudi pomilovanje, da najde morda opravičilo za svoje »grehe«, ali pa da koga prisili na popuščanje napram njemu.

Nevrotik ni samokritičen; v življenjski stvarnosti ne vidi tistega, kar ne odgovarja njegovemu življenjskemu stilu. Nagiba k fantaziranju ter svoje napake pripisuje drugim. Pogosto je netočen, nezanesljiv, pri delu nevreden, a tudi netakten, da celo agresiven do drugih ljudi. Tak človek je vedno v opoziciji, je trmoglav, čisto ogovarja in spletkari. Nevrotičnost se odraža tudi v seksualnem življenju. Nevrotiki so pogosto do skrajnosti ljubosumni, slabo potentni in frigidni; spet drugi donhuansko razpoloženi ali pa nagnjeni k homoseksualnosti in različnim primitivnim oblikam spolnega življenja. Dr. S. B.

De Gaullovi načrti za Moskvo

Po dvodnevni nemško-francoski pogovori v Parizu se sedaj trudijo napraviti bilanco teh. Pri tem je najbolj v ospredju vprašanje, kako se bo general de Gaulle zadržal glede nemškega vprašanja ob obisku junija letos v Moskvi.

Prišli so namreč do zaključka, da so dosegli pri pogovorih v Parizu, med zahodno-nemškim kanclerjem prof. Erhardom in francoskim predsednikom de Gaullem, prej zboljšanje ozračja kot pa konkretne uspehe. Prav zaradi tega si obetata obe strani napredek s tem, da bi bilo možno na podlagi ugodnega ozračja med obema deželama lažje rešiti posamezna vprašanja.

Kar se tiče potovanja de Gaulle v Moskvo, je ta dal prof. Erhardu pomirljivo izjavo. Francoski predsednik general de Gaulle bo verjetno skušal dopovedati Sovjetski zvezi, da je ves strah, kar se tiče združitve obeh Nemčij, čisto neutemeljen spričo velikanske vojaške premoči Sovjetske zveze.

Kako bi ljudje sprejeli Jezusa, če bi se spet pojavil?

Otroci in mladina v ZDA so dajali odgovore na gornje vprašanje, in so odgovorili zelo zanimivi. Kaj je dejal James (12 let star) iz Los Angelesa: „Če bi mogel govoriti z Jezusom, bi ga prosil, naj zavzame mesto sodnika in poskusi združiti moje ločene starše.“ — Norman je študentka na univerzi v Chicagu in je zapisala: „Kristus je med nami že več stoletij. Nikake potrebe ni, da bi videli njegov obraz, njegovo brado, njegove lase in njegovo obleko. Najbrž bi se slabo počutil med ljudmi, ki hrepenijo samo po denarju in po uživanju. Televizija bi ga gotovo povabila k oddaji „Kaj veš, kaj znaš?“ Učenjaki bi ga prosili, naj jim razodene atomske skrivnosti in ne skrivnosti odrešenja. Hollywood, ki ni nikoli poznal božjih zapovedi, bi ga hotel imeti za protagonista v filmu „Kristusovo življenje“ ali vsaj za režiserja pri filmu „Deset božjih zapovedi“. Jezus se dobro počuti tam, kjer se resnica nahaja: v vesti vsakega izmed nas in v tabernaklih naših cerkva. Tisti, ki ga hoče najti, ki se hoče z njim srečati, naj gre tja z vso ponižnostjo — in ga bo našel.“ (Družina, verski list, Nova Gorica, 15. 12. 1964.)

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, 18. februarja, ob 19.30: Reise um die Erde in 80 Tagen (Potovanje okoli sveta v 80 dneh), poslednjič; 14. predstava za F-abonmá in GWG-petek; 11. predstava za GWK-petek. — Sobota, 19. februarja, ob 19.30: Orpheus in der Unterwelt (Orfej v podzemlju). — Nedelja, 20. februarja, ob 15. uri: Die Kluge (Modra), opera Carla Orffa in balet Juan von Zarissa (Don Juan Zariški) Wernerja Egka; zadnjikrat — 11. predstava za GWK-nedelja. — Sreda, 23. februarja, nobene predstave. — Četrtek, 24. februarja, ob 19.30: Die lustigen Weiber von Windsor (Vesele žene Windsorske), opera Otta Nicolaja — premiera; 15. predstava za D-abonmá in GWG-četrtek; 12. predstava za GWK-četrtek; 9. predstava za podeželski četrtkov abonmá.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonmá.

Izredno

znižane cene!

Edinstvena priložnost
nakupa pri
ZIMSKI
INVENTURNI
RAZPRODAJI!

Prepričajte se sami!

L. Mašček

Klagenfurt-Celovec, Alter Platz 35

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 20. 2.: 7.30 Duhovni nagovor! — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PO-NEDELJEK, 21. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kaj smo pripravili! (Napoved sporeda slovenskih oddaj). — Športni mozaik. — Prof. M. Rus: Kaj pravite k temu? 18.00 Dober večer našim malim poslušalcem! — TOREK, 22. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Bajže in viže za pustni torek. Beremo za vas (M. Turnšek: Stoji na rebri grad — 15.) — SREDA, 23. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. S knjižne police. Še en slovenski kandidat za blaženega: Oče Vendramin Vošnjak (1.) — ČETRTEK, 24. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Žena in dom. Malce vremenoslovja (Dr. Oskar Reya: Obiski in padavine — 4.) — PETEK, 25. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). Ženski vokalni kvartet. Beremo za vas (M. Turnšek: Stoji na rebri grad — 16.) — SOBOTA, 26. 2.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 20. februarja: 10.55 Evrovizija iz Osla, svetovno prvenstvo v smučanju; tek na 15 kilometrov — 13.25 svetovno smučarsko prvenstvo, skoki — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Mladinski svet — 17.35 Doživljaji švedske družine v Južnem morju — 18.05 Kaj bi rad postal: Optik — 18.35 Če vlak predolgo stoji: Vesel dogodek na postaji — 19.25 Šport — 20.20 Krojač Wibbel; igra Hansa Müllerja-Schlosserja.

PONEDELJEK, 21. februarja: 14.25 Svetovne smučarske tekme iz Osla, tek na 15 kilometrov — 18.35 Tečaj francoščine; francoščina pri vas doma — 19.00 Pravkar prispelo — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.10 Se še spominjate? — 21.10 „Leocadia“, komedija Jeana Anouija — 22.45 Čas v sliki.

TOREK, 22. februarja: 11.03 Pravica in zakon — 12.00 Ceylon — 18.35 Tečaj angleščine — 19.00 Nemščina za domačine — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Moj poklic: Smešna, mednarodna artistska predstava — 21.30 Čas v sliki — 21.50 Moja melodija.

SREDA, 23. februarja: 10.00 Šolska televizija — 11.00 Program za delavce — 13.10 svetovno smučarsko prvenstvo; štafeta 4-krat 10 kilometrov — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje — 17.25 Lassie, pasja zgodba — 18.00 Zadnji paradiz — 18.35 francoščina pri vas doma — 19.00 Razmišljanje se obrestuje — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Krvne skupine in rezus faktor; film o raziskovanju Rdečega križa — 21.15 „Kaj sem?“ Veselo poklicno posvetovanje.

ČETRTEK, 24. februarja: Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju iz Davosa; dvojice — 18.35 Tečaj angleščine — 18.55 Šport — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Vaš nastop, prosim! Naš aktualni obzornik iz opere, drame in operete — 21.00 Zlata hiša; poročilo o zgodovini družbe prijateljev glasbe — 21.30 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju; iz Davosa; dvojice, nato „Čas v sliki“.

PETEK, 25. februarja: Šolska televizija — 10.25 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju iz Davosa — 18.35 Posvetovalnica za kmeta — 19.00 Kuhinja; Ruska ribja solata — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju iz Davosa — 20.40 „Nevidna prtljaga“; igra Dieterja Rohkoha — 21.55 Čas v sliki.

SOBOTA, 26. februarja: 09.00 Svetovno smučarsko prvenstvo iz Osla; tek na 50 kilometrov — 17.03 Knjižna polica — 17.35 Družina Leitner — 18.05 Veselje za glasbo — 18.40 Kaj je novega s Heinzom Conradom — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.10 „Razpisnež“; ljudska igra s petjem Ferdinanda Raimunda — 22.10 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju iz Davosa; ples na ledu — 22.55 Sedem dni dogodkov.

Mali oglasi

Harmonij, dobro ohranjen, nujno potrebuje revna cerkev. Cena po dogovoru. Ponudbe sprejema Mohorjeva pisarna v Celovcu ali Dušnopastirski urad, 9020 Klagenfurt, Viktringer Ring 26.

Kdor gradi,

naj ne pozabi na

kvalitetno apno iz Galicije!

Že sedaj ga na željo brezplačno dostavljamo na dom. — Naš zastopnik Vas obišče na domu.

Obrnite se na njegov naslov:

Jože Blažej

Letina, p. Šmihel pri Pliberku